ΔΗΜΟΣ ΠΟΡΟΥ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΟΧΥΛΙΩΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ελάτε σε ένα μοναδικό Μουσείο στον Πόρο

Χάρτης του Πόρου

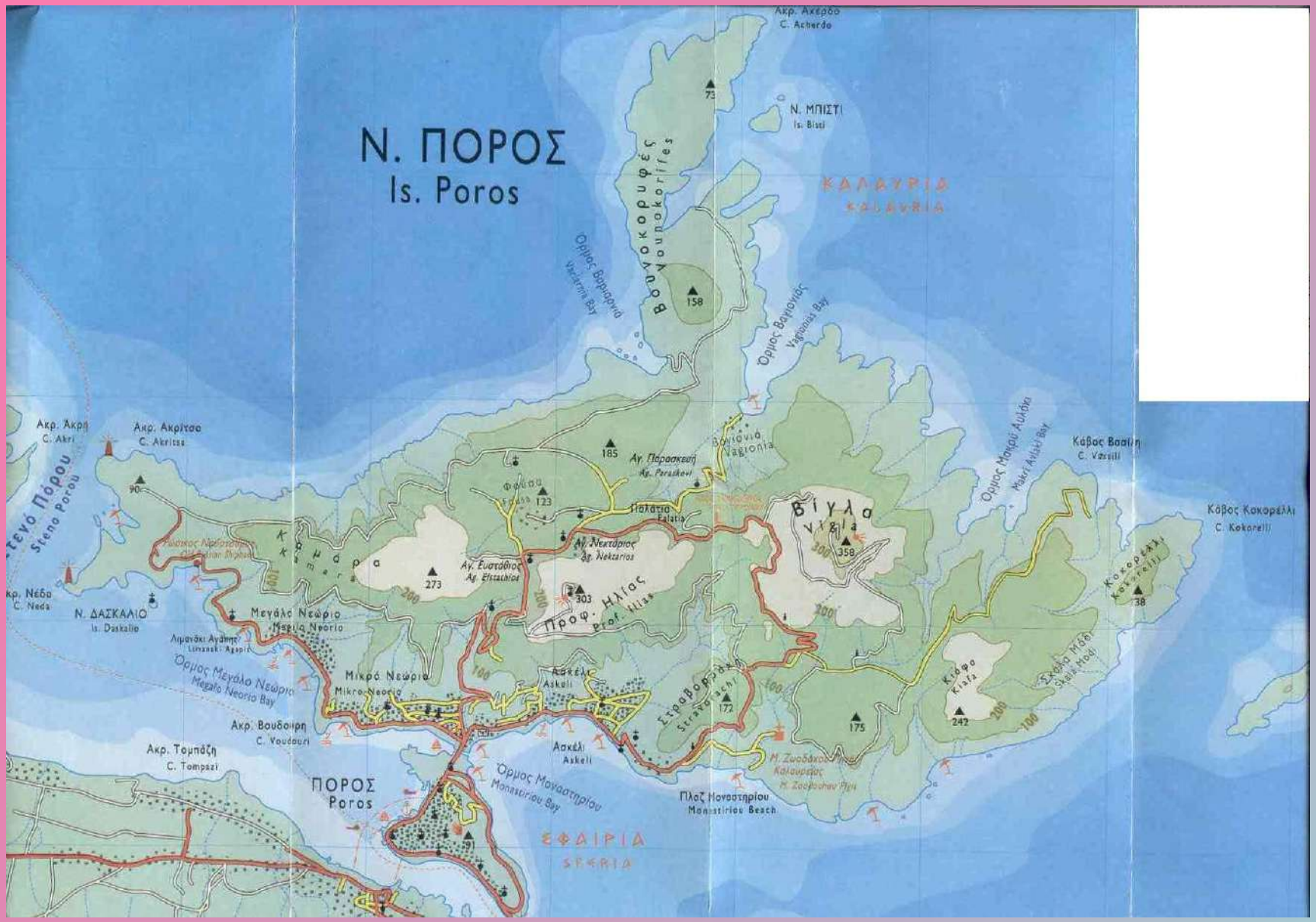

Αεροφωτογραφία της Σφαιρίας του Πόρου

Η καλλιτεχνική πινακίδα στην παραλία του νησιού για τη Χατζοπούλειο Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Κοχυλιών, έργο του Πορώτη ζωγράφου Χρήστου Παπαδόπουλου

Η έκθεση στεγάζεται στο κτήριο που ανεγέρθηκε πάνω στα ερείπια του παλαιού ιστορικού σχολείου του νησιού από τα χρόνια του Κυβερνήτου Καποδίστρια.

Το παλιό Καποδιστριακό σχολείο του Πόρου, χτισμένο το 1830

Η Χατζοπούλειο Δημοτική Βιβλιοθήκη χτισμένη το 1994

Οι ευεργέτες κτήτορες της Δημοτικής Βιβλιοθήκης :
Αλέκος & Κατίνα Χατζοπούλου

Οι Δωρηταί της έκθεσης : **Γιώργος & Χέλγκα Κανελλάκη**

Οι δημιουργοί της Έκθεσής μας

Γιώργος Θεοδώρου
Αναπληρωτής καθηγητής Παλαιοντολογίας
Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εύη Βαρδαλά
Δρ. Υδροβιολογίας
Επιμελήτρια Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή

Η ομάδα εργασίας του Μουσείου : Δωρηταί, Πανεπιστημιακοί, Τοπικοί φορείς

Επιμέλεια του Μουσείου από τον καθηγητή Γεωλογίας & Παλαιοντολογίας Γ. Θεοδώρου, και την υδροβιολόγο Εύη Βαρδαλά.

Συνεργασία με ηφαιστειολόγους, παλαιοντολόγους, αρχαιολόγους, και μουσειολόγους

Φωτογραφίες του βυθού των θαλασσών, προσφορά του αυτοδύτη-φωτογράφου Κ. Βράτιτς.

Επιστημονική συμμετοχή:

- Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος, καθηγητής Ηφαιστειολογίας
- Μαρία Γκιώνη, αρχαιολόγος
- Εβίτα Τσιώλη, μουσειολόγος
- Κάρολος Βράτιτς, γιατρός, αυτοδύτης ερευνητής, φωτογράφος

Τα εγκαίνια του νέου Μουσείου στις 26-7-2006

Το μετάλλιο Ευποιίας του Δήμου Πόρου προς τον Γιώργο και τη Χέγκα Κανελλάκη

ΔΗΜΟΣ ΠΟΡΟΥ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΟΡΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗ Σ 26ης ΙΟΥΛΙΟΥ 2006
ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ ΑΡΙΘΜ. 143 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

ΑΠΟΝΕΜΕΙ

ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΤΙΜΗΣ & ΕΥΠΟΙΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΡΟΥ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟ & ΧΕΛΓΚΑ ΚΑΝΕΛΛΑΚΗ

ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΔΩΡΕΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΟΧΥΛΙΩΝ
& ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«ΚΟΧΥΛΙΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ».

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ — **ΣΠΥΡΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ — **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΙΦΕΡΗΣ**

Η δωρήτρια ξεναγεί στο Μουσείο

και μάλιστα και υψηλούς επισκέπτες …

Δομή της Έκθεσης :

Αποτελείται από 16 ενότητες

- 5 ενότητες στο χώρο της εισόδου του κτηρίου και αφορούν σε Γεωλογία, Παλαιοντολογία και Ηφαιστειολογία

- 11 ενότητες στην κύρια αίθουσα που φέρει και το όνομα των δωρητών. Οι ενότητες αφορούν στην Υδροβιολογία.

Κύρια αντικείμενα παρουσίασης της Έκθεσης:

α. Από τη Γεωλογία : Η διαμόρφωση του φλοιού της Γης, κυρίως στις περιοχές που αναπτύχθηκε ο Ελληνισμός.

β. Από την Παλαιοντολογία : Τα πολύτιμα απολιθώματα προϊστορικών εποχών που εκτίθενται.

γ. Από την Ηφαιστειολογία : Το ηφαιστειακό τόξο του Νοτίου Αιγαίου, όπου ανήκει και ο Πόρος.

δ. Από την Αρχαιολογία, την Ιστορία και την Τέχνη : Τα ευρήματα από τον Αρχαίο Ελληνικό υδροβιολογικό πλούτο.

& ε. Από την Υδροβιολογία : Μεγάλος αριθμός κοχυλιών από τον παγκόσμιο θαλάσσιο πλούτο και ειδικότερα από την Τροιζηνία.

Πίνακας 1 :

ΚΟΧΥΛΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ – ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Η έκθεση είναι αφιερωμένη στον πρόωρα χαμένο γιο των δωρητών Αλέξανδρο

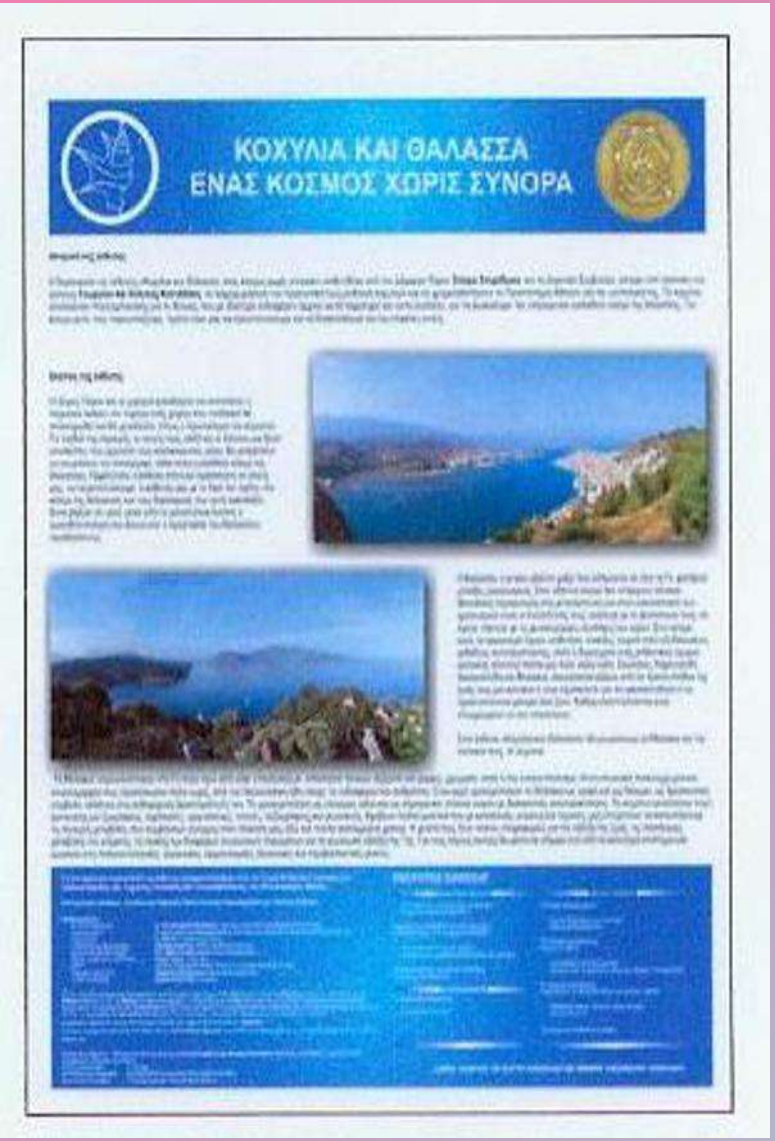

Οι τελευταίες φωτογραφίες του Αλέξανδρου Κανελλάκη το 2000

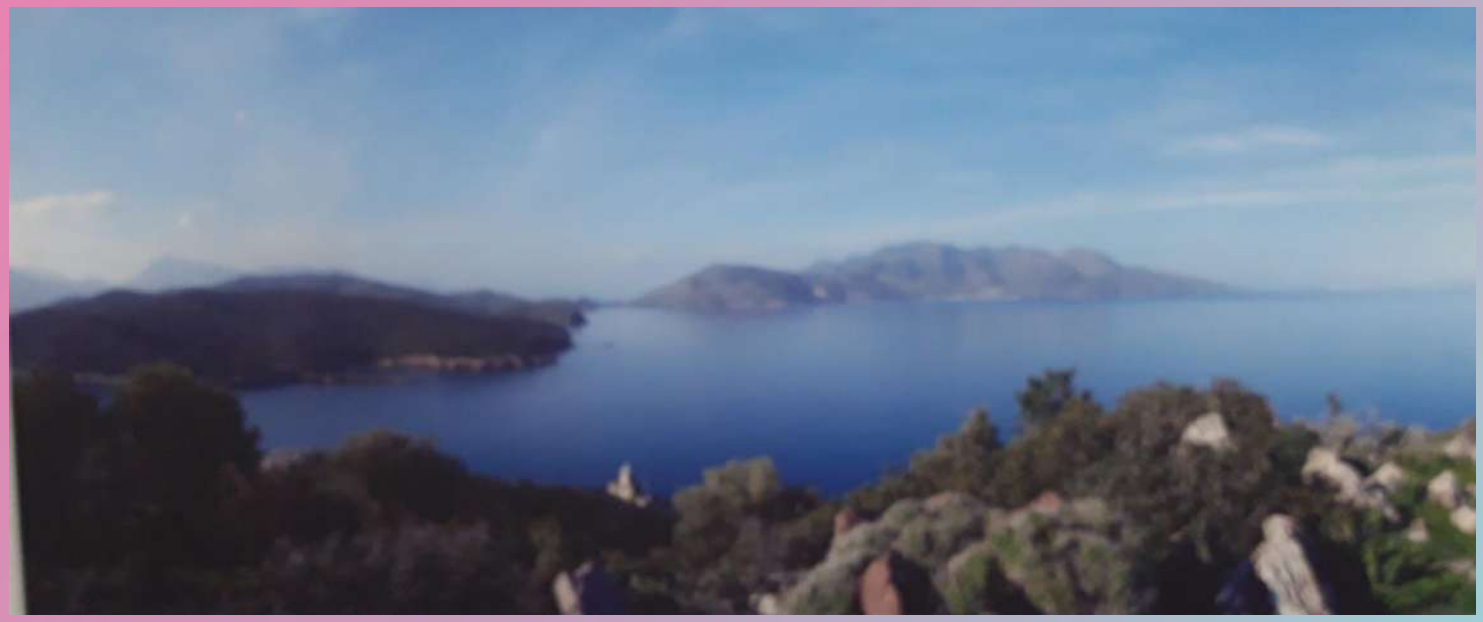

Προθήκη 2 :

Η ιστορία των ωκεανών και των ηπείρων

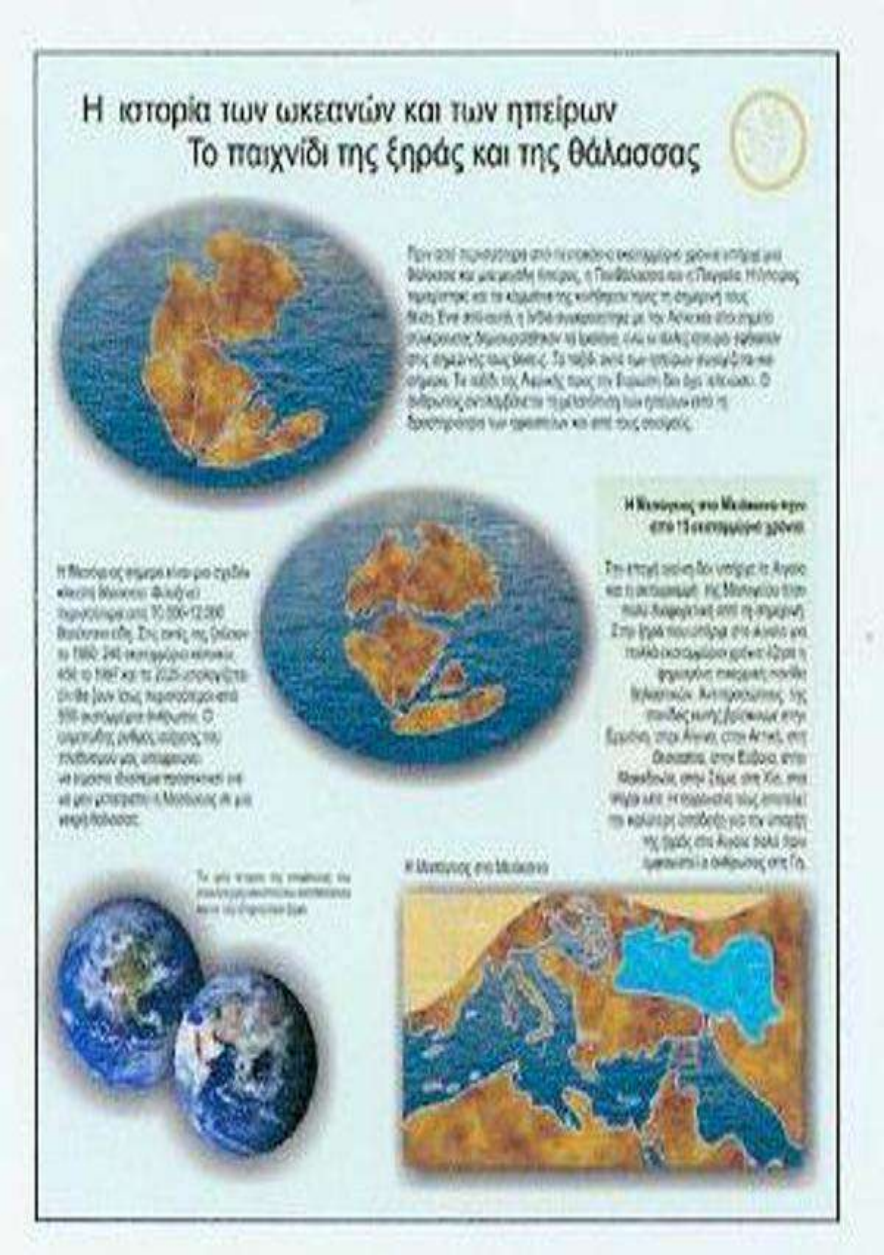

Η ιστορία των ωκεανών και των ηπείρων

Το παιχνίδι της ξηράς και της θάλασσας

Η Πανθάλασσα, και η Παγγαία, με τις Ηπείρους στις οποίες τεμαχίστηκε

Πριν από περισσότερα από πεντακόσια εκατομμύρια χρόνια υπήρχε μια θάλασσα και μια μεγάλη ήπειρος, η Πανθάλασσα και η Παγγαία. Η ήπειρος τεμαχίστηκε και τα κομμάτια της κινήθηκαν προς τη σημερινή τους θέση. Ένα από αυτά, η Ινδία συγκρούστηκε με την Ασία και στο σημείο σύγκρουσης δημιουργήθηκαν τα Ιμαλάια, ενώ οι άλλες ήπειροι έφθασαν στις σημερινές τους θέσεις. Το ταξίδι αυτό των ηπείρων συνεχίζεται και σήμερα. Το ταξίδι της Αφρικής προς την Ευρώπη δεν έχει τελειώσει. Ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται τη μετατόπιση των ηπείρων από τη δραστηριότητα των ηφαιστείων και από τους σεισμούς.

Προθήκη 2:

Το παιχνίδι της ξηράς και της θάλασσας

- **Οι γεωλογικές/σεισμολογικές πλάκες των ηπείρων της Γης και η ανά τους αιώνες μετακίνησή τους**

Η Μεσόγειος στο Μειόκαινο πριν από 15 εκατομμύρια χρόνια.

Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε το Αιγαίο και η ακτογραμμή της Μεσογείου ήταν πολύ διαφορετική από τη σημερινή. Στην ξηρά που υπήρχε στο Αιγαίο για πολλά εκατομμύρια χρόνια έζησε η φημισμένη πικερμική πανίδα θηλαστικών. Αντιπροσώπους της πανίδας αυτής βρίσκουμε στην Ερμιόνη, στην Αίγινα, στην Αττική, στη Θεσσαλία, στην Εύβοια, στην Μακεδονία, στην Σάμο, στη Χίο, στα Ψαρά κλπ. Η παρουσία τους αποτελεί την καλύτερη απόδειξη για την ύπαρξη της ξηράς στο Αιγαίο πολύ πριν εμφανιστεί ο άνθρωπος στη Γη.

Προθήκη 2 :

Η Μεσόγειος θάλασσα κατά το Μειόκαινο πριν από 15 εκατομμύρια χρόνια

Παλαιογεωγραφική εξέλιξη του Ελληνικού Χώρου

Η Ελλάδα κατά το Μειόκαινο (24 εκατ. χρόνια)

Σχήμα 11. Η παλαιογεωγραφική εξέλιξη του νοτίου Αιγαίου (τροποποιημένη από Δερμιτζάκη και Παπανικολάου 1981 και Creutzburg 1963).

Παλαιογεωγραφική εξέλιξη του Ελληνικού Χώρου

Η Ελλάδα κατά το Πλειόκαινο (5,3 εκατ. χρόνια)

Παλαιογεωγραφική εξέλιξη του Ελληνικού Χώρου

Η Ελλάδα κατά το Πλειστόκαινο (2 εκατ. χρόνια)

Ερυθρωπό πέτρωμα

3,2 δις εκατομμ. Ετών

(Τέλος Αζωικού Αιώνα)

Οξειδωμένο ερυθρό σιδηρούχο πέτρωμα. Τα πετρώματα αυτά μαρτυρούν την οξείδωση που έλαβε χώρα σε όλο τον κόσμο πριν από 3,2 δισ. χρόνια. Στην εποχή εκείνη τοποθετείται η πρώτη εμφάνιση των φυτών που φωτοσυνθέτουν και παράγουν οξυγόνο.

Προθήκη 2 : Απολιθώματα κοχυλιών 5 εκατομμυρίων ετών

Προθήκη 2: Απολιθώματα φυτών και ζώων

Προθήκη 2

Α π ο λ ι θ ώ μ α τ α

Τριλοβίτες: θαλάσσια πλάσματα του Παλαιοζωικού Αιώνα 500 εκατομ. ετών. Θεωρούνται οι πρόγονοι των σημερινών καλαμαριών.

Οι τριλοβίτες αποτελούνται από την κεφαλή, το θώρακα και το πυγίδιο. Στην κεφαλή ξεχωρίζουν δύο μεγάλοι οφθαλμοί.

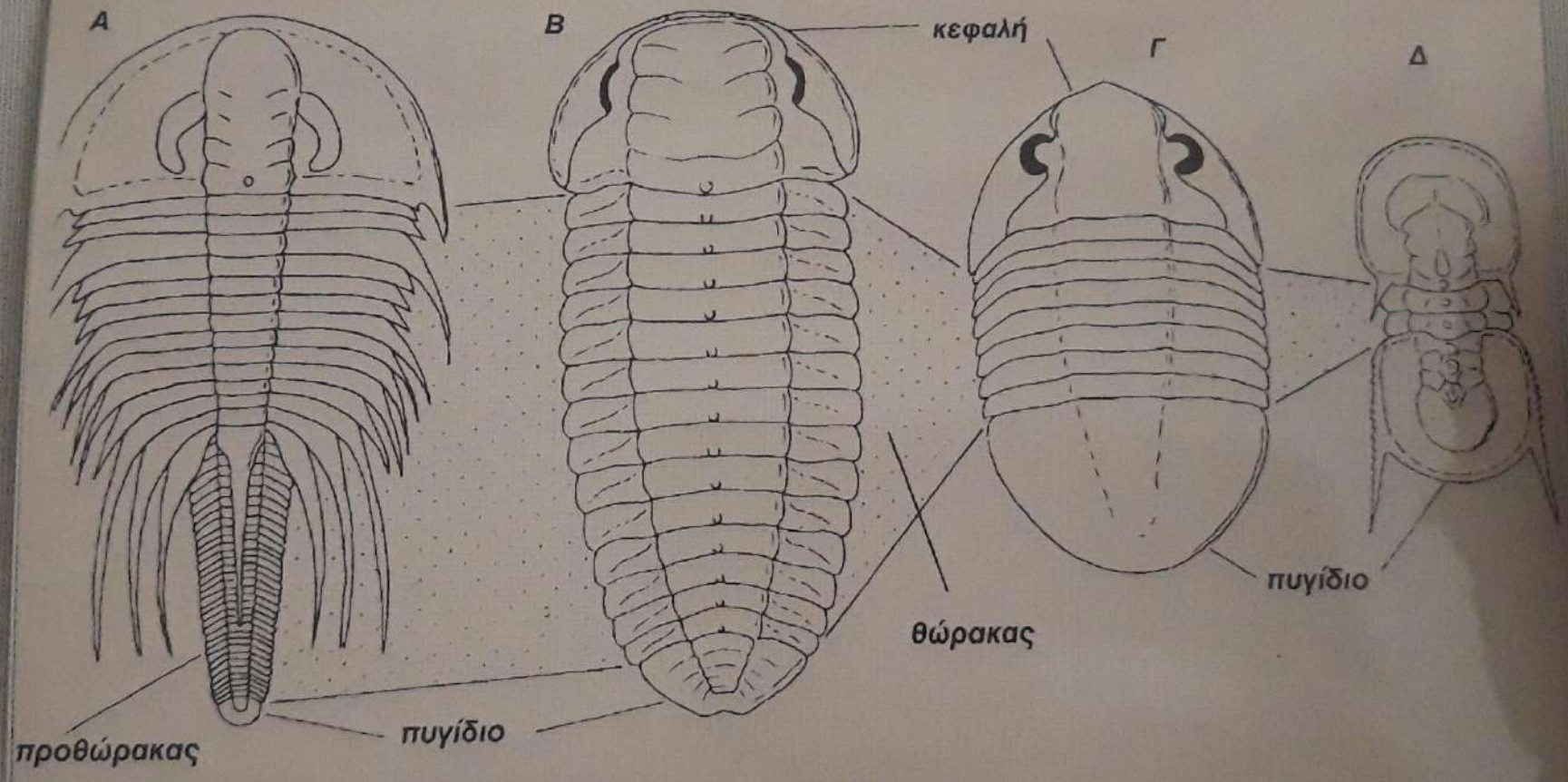

Πίνακας 3 :
Ξεφυλλίζοντας το βιβλίο των απολιθωμάτων

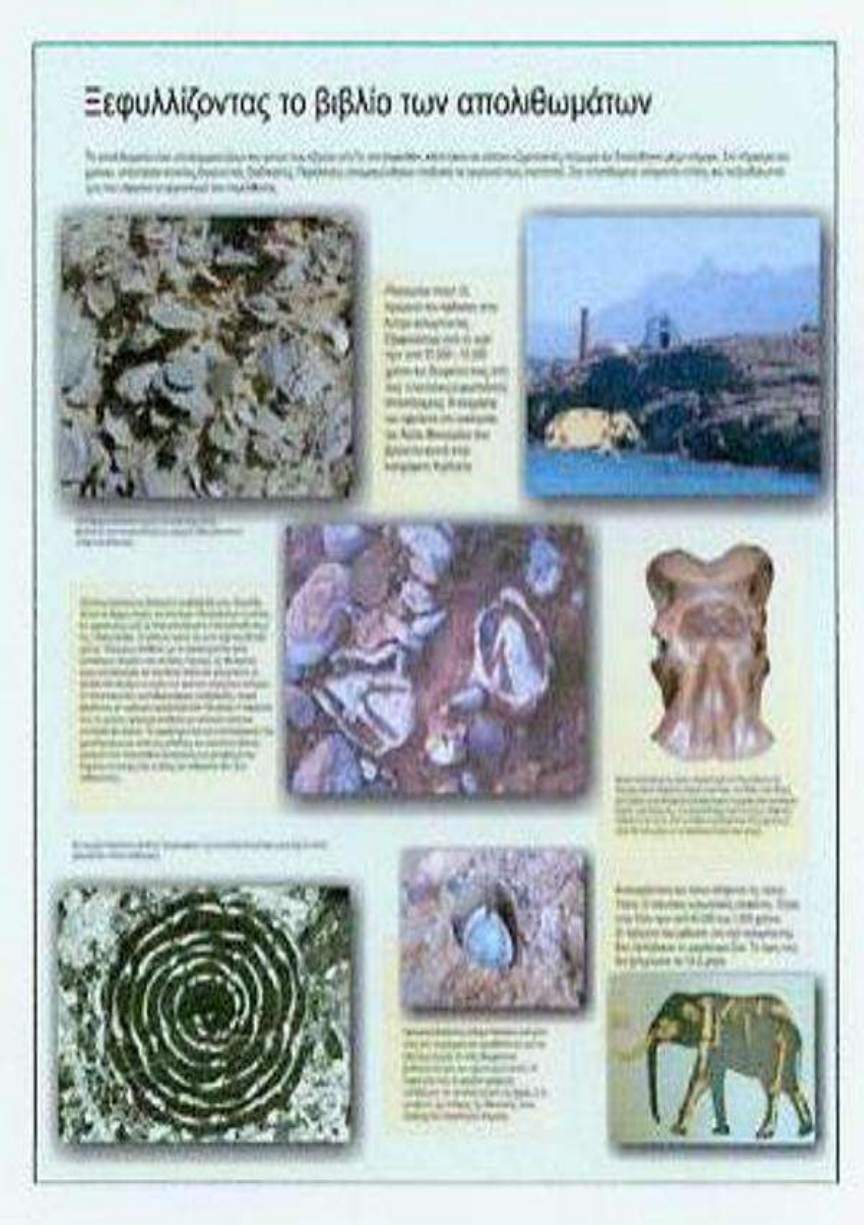

Προθήκη 3 : Απολιθώματα Μειόκαινου & Πλειστοκαίνου στην Αργολίδα και την Τροιζηνία.

Προθήκη 4 : Άλλα απολιθώματα κοχυλιών

Προθήκη 3 : Λιθοφάγοι σε πέτρωμα

Προθήκη 4 :

Σταθμοί στη Γεωλογική Ιστορία του Πόρου

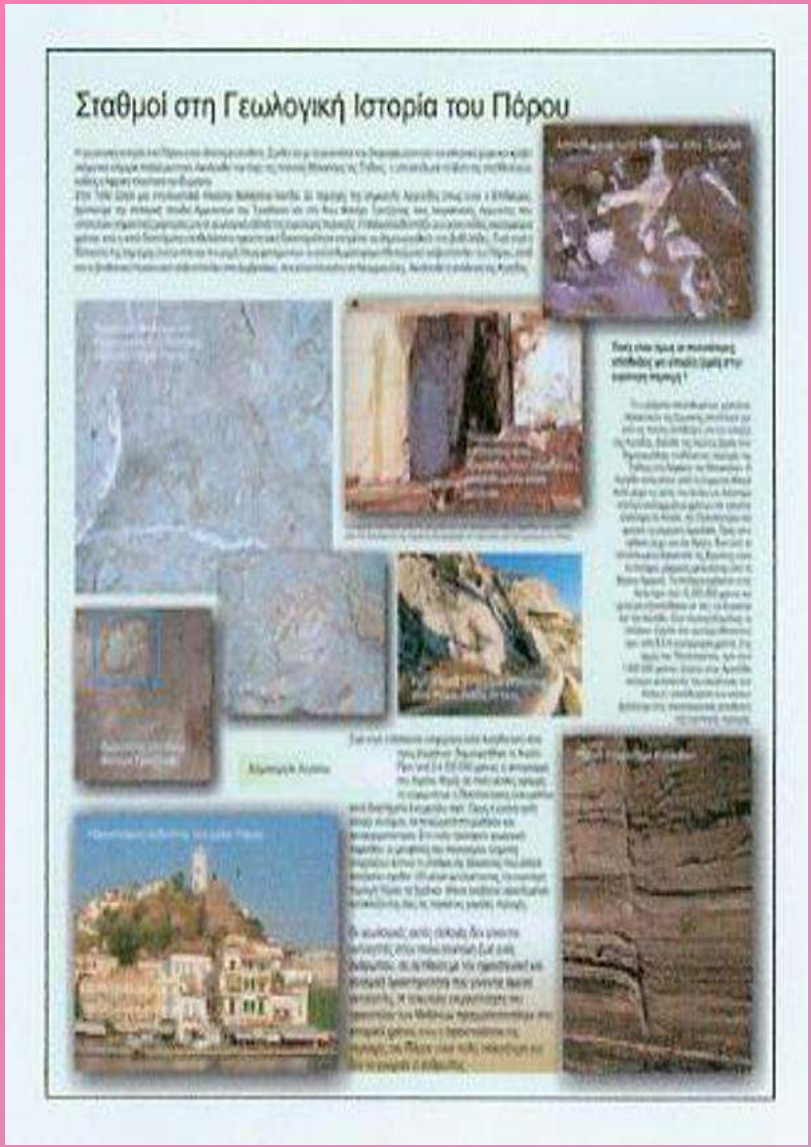

Α μ μ ω ν ί τ ε ς

οι πρόγονοι του σημερινού ναυτίλου

Τα γύρω βουνά του Πόρου είναι γεμάτα με απολιθώματα αμμωνιτών.

Απολιθωμένος Αμμωνίτης από τα Θεΐκαυτα Επιδαύρου. Έζησε στην θάλασσα της Τηθύος κατά τη διάρκεια του Τριαδικού.

Απολιθωμένος Αμμωνίτης Μεσοζωικής ηλικίας.

Πίνακας 5 :

Η ηφαιστειότητα στο Αιγαίο και στον Πόρο

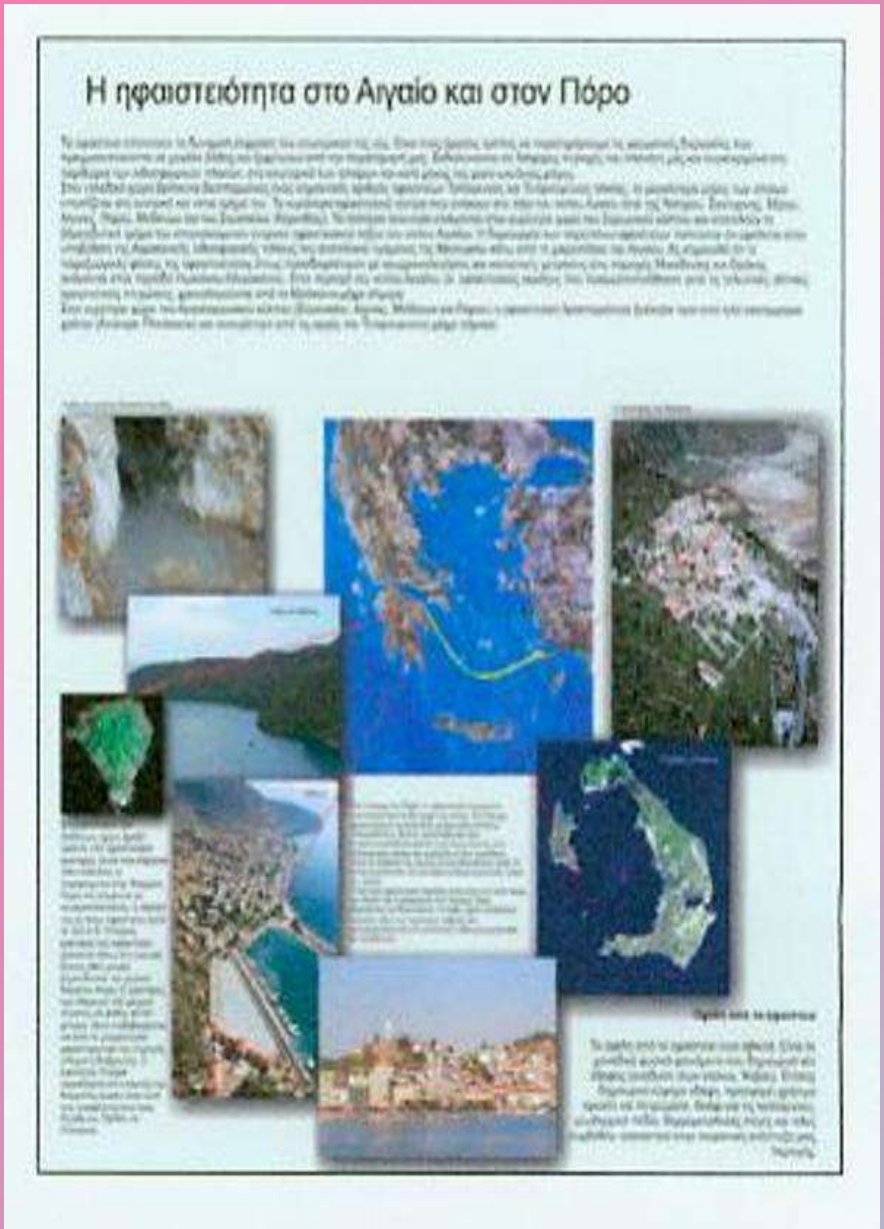

Η ηφαιστειότητα στο Αιγαίο και στον Πόρο

Το ηφαιστειακό τόξο του νοτίου Αιγαίου, όπως διαμορφώθηκε κατά το Πλειστόκαινο: Σουσάκι, Μέθανα, Σφαιρία Πόρου, Μήλος, Σαντορίνη, Νίσυρος

Προθήκη 5 : Ηφαιστειογενή πετρώματα από γνωστά ηφαίστεια

Προθήκη 5 : Το πέτρωμα Ανδεσίτης από τη Σφαιρία του Πόρου

Το κοχύλι και η ιστορία του

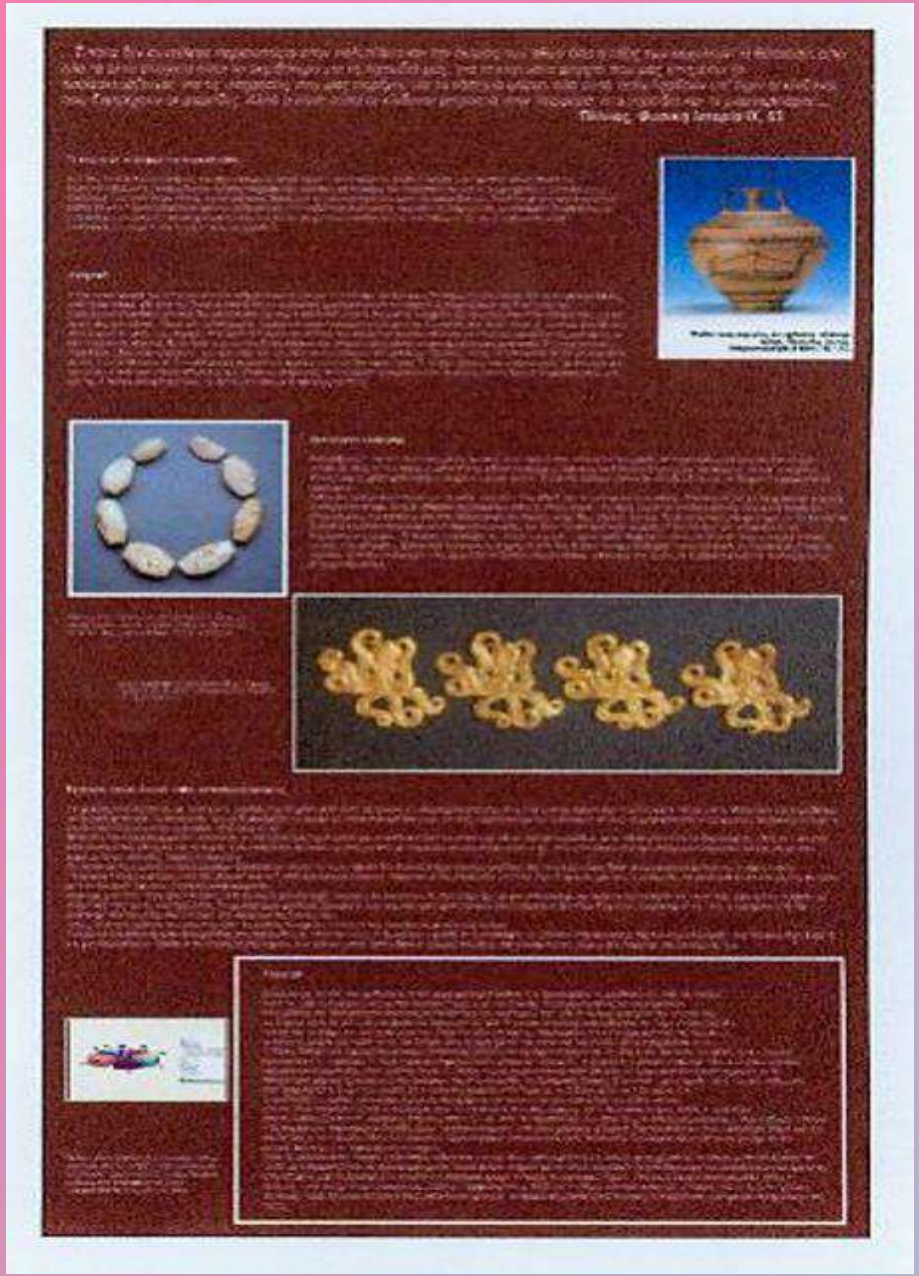

Προθήκη 6

Το κοχύλι στην αρχαιότητα

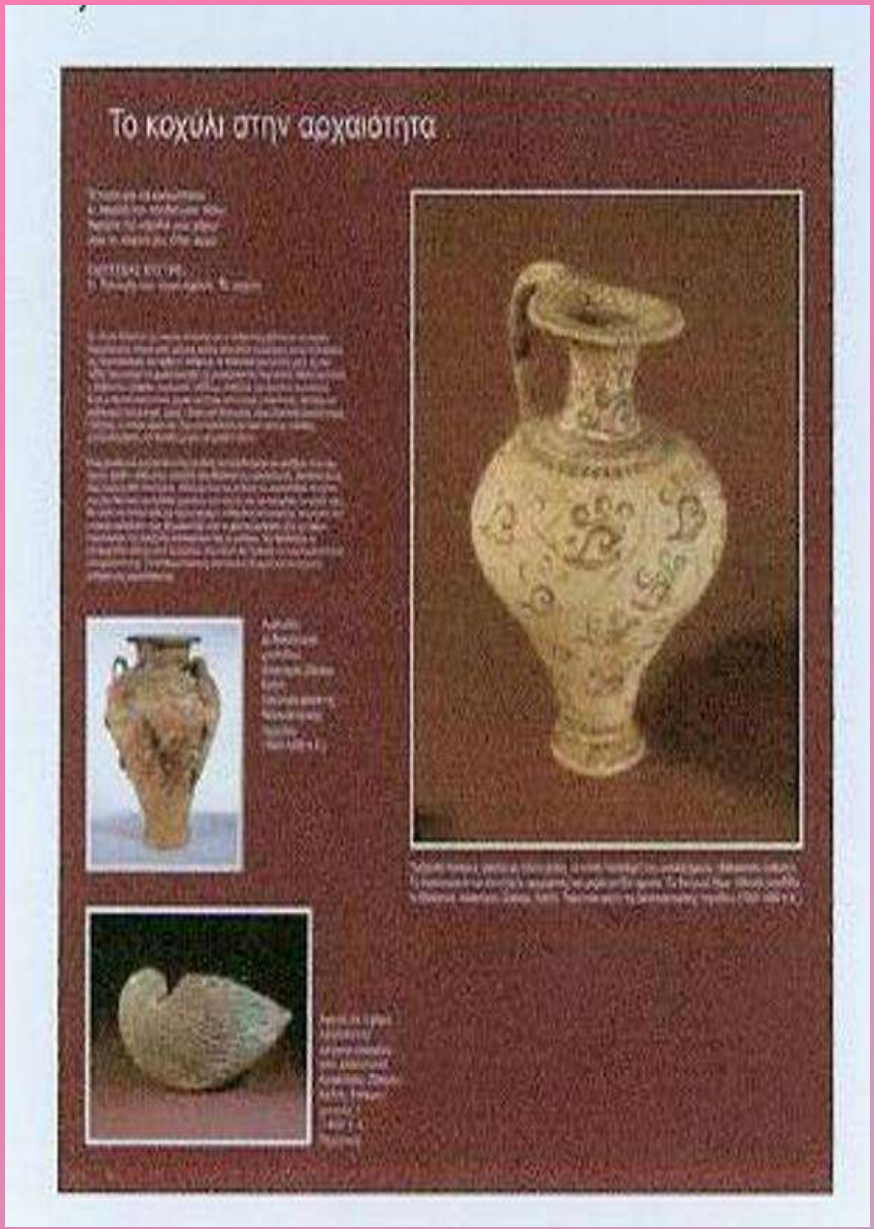

Ευρήματα στο Μινωικό ανάκτορο Ζάκρου στην Κρήτη

Αργοναύτης σε μινωικά αγγεία στο ανάκτορο του Ζάκρου Κρήτης

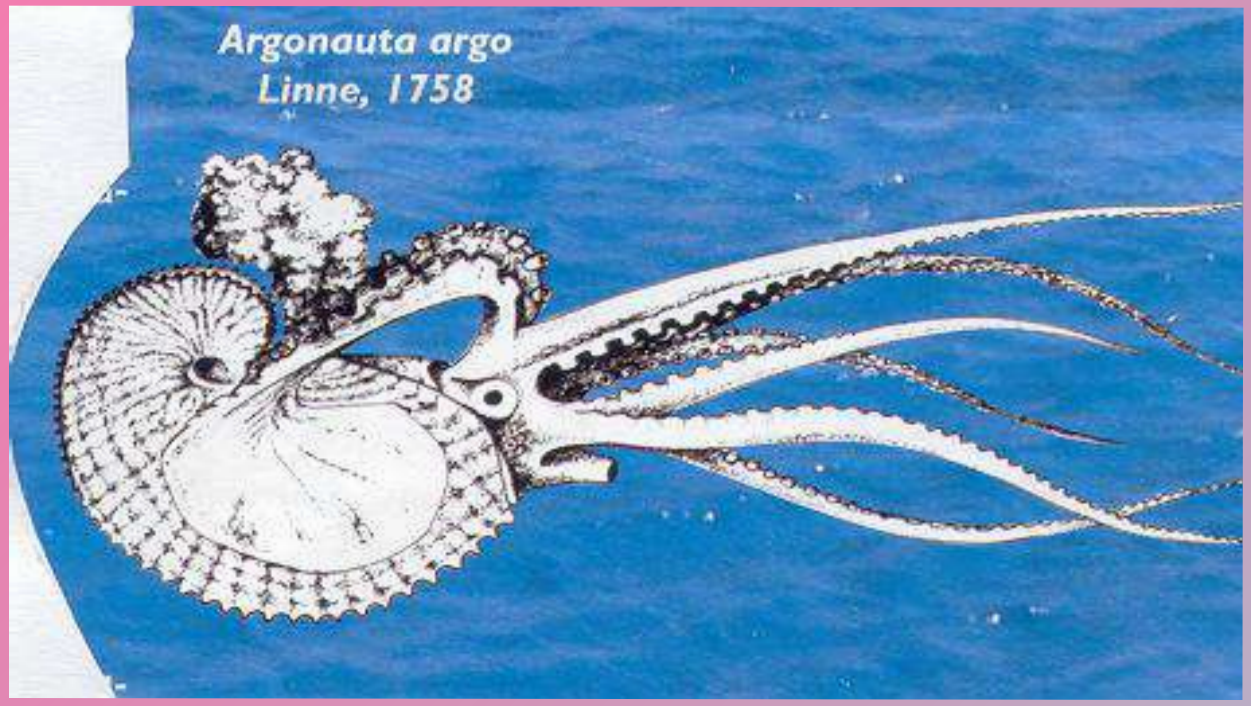

Προθήκη 6 : Κοχύλι - εμπνευστής του κιονόκρανου ιωνικού ρυθμού

Προθήκη 6 : Πορφύρες, αρχαία κοσμήματα

Προθήκη 6 : Αμφορείς – κοσμήματα με θέμα το κοχύλι

Πίνακας 7 : Το κοχύλι στην Τέχνη

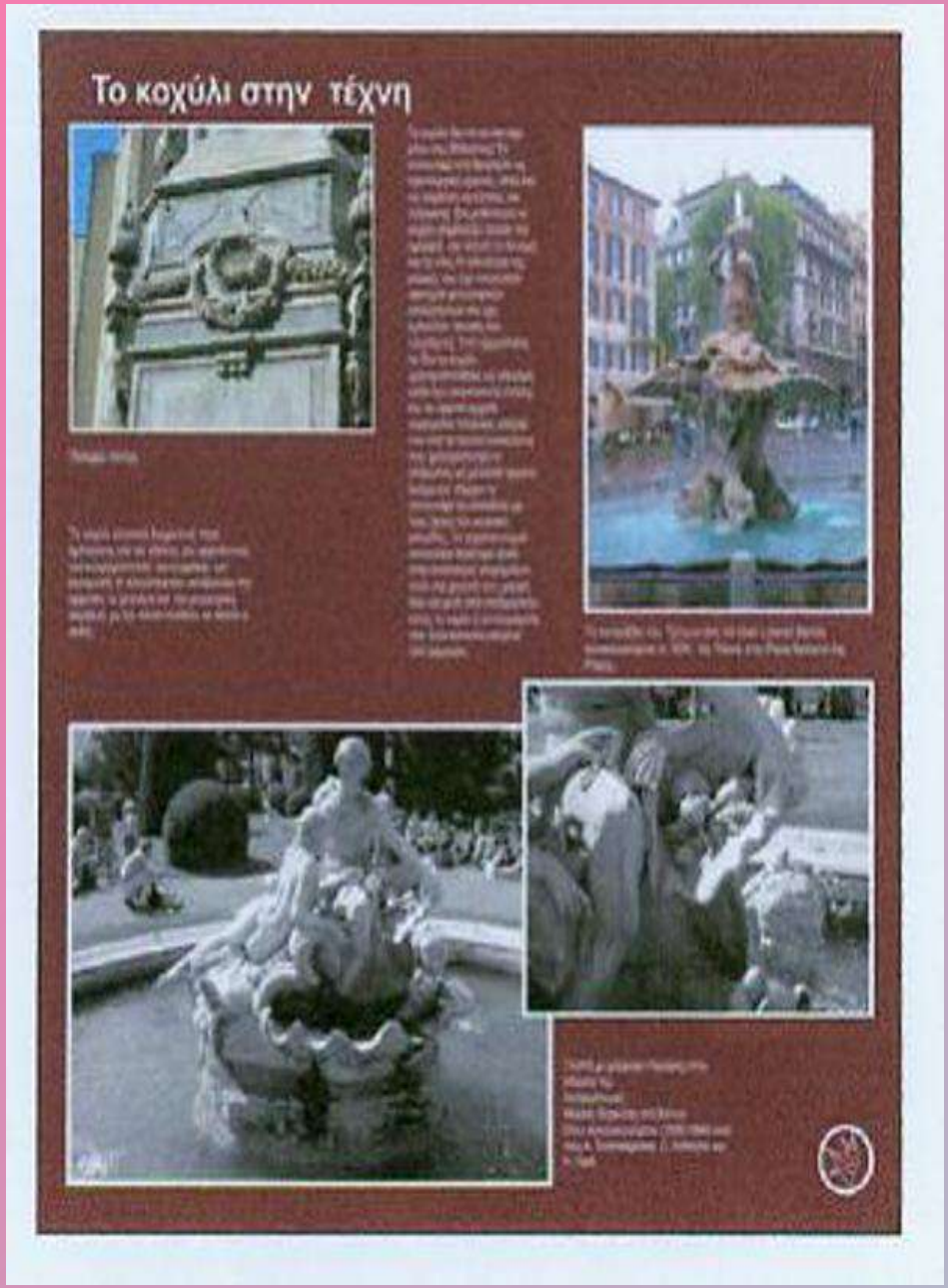

Προθήκη 7: Πέρλες και Μαργαριτάρια

<u>Προθήκη 7 :</u> Το ελεύθερης βοσκής στρείδι που φτιάχνει το καλύτερο ποιοτικά μαργαριτάρι

Προθήκη 7 : Άλλα καλλιτεχνήματα με κοχύλια

<u>Προθήκη 7 :</u> Κοσμήματα από κοχύλια. Καμέος από τη Νάπολη

Προθήκη 8 : Συστηματική ταξινόμηση – ονοματολογία κοχυλιών από τον Αριστοτέλη

<u>Προθήκη 8 :</u> Αριστοτέλης, ο πρώτος επιστήμονας που έκανε ταξινόμηση και ονοματολογία των κοχυλιών στο έργο του : *“Των περί τα Ζώα Ιστοριών”*.

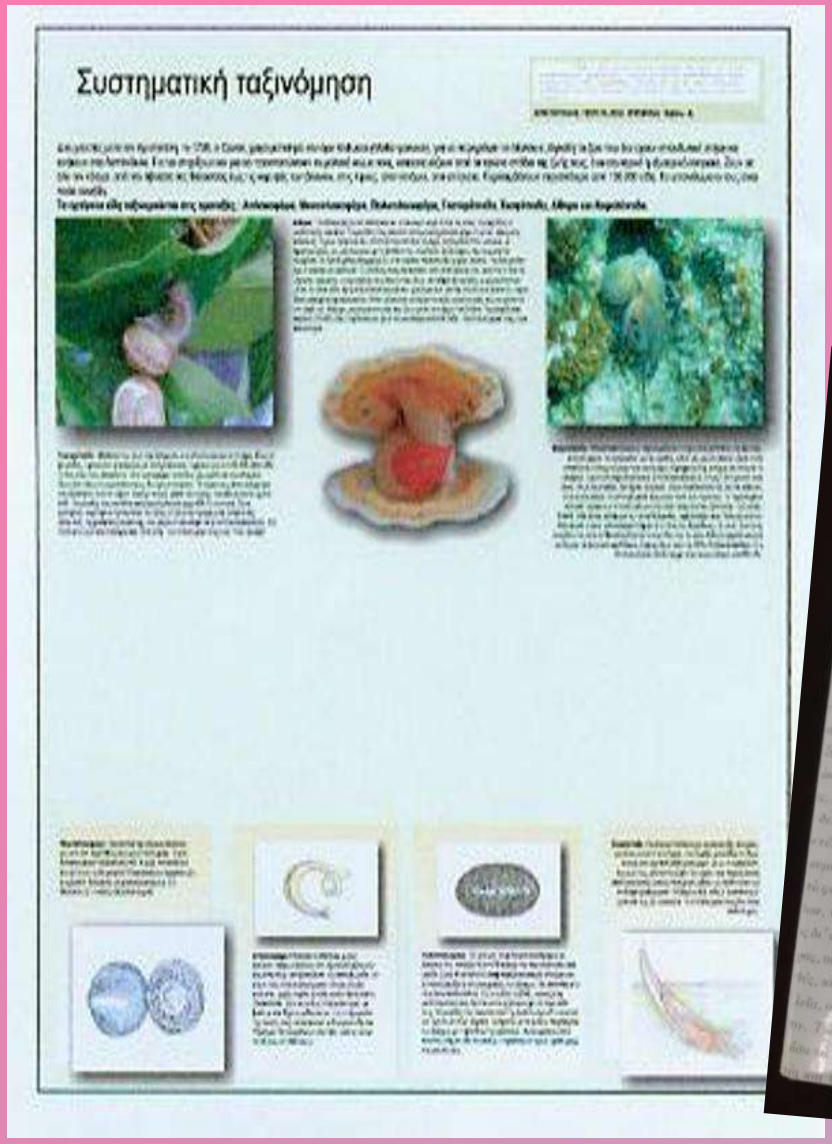

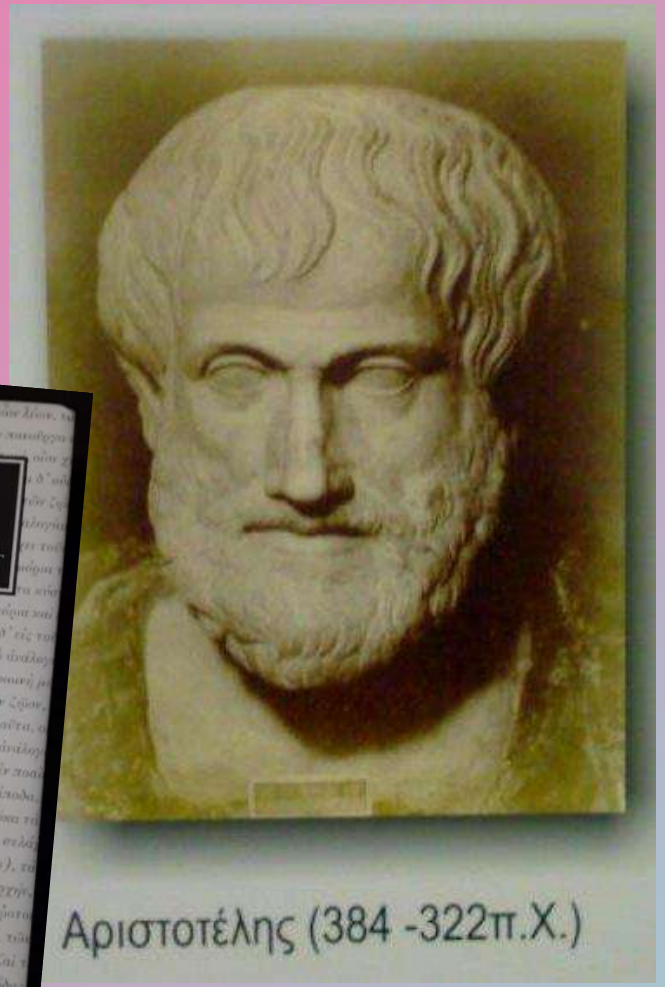

Δύο ξεχωριστά κοχύλια :

Ο Ναυτίλος

και ο Αργοναύτης

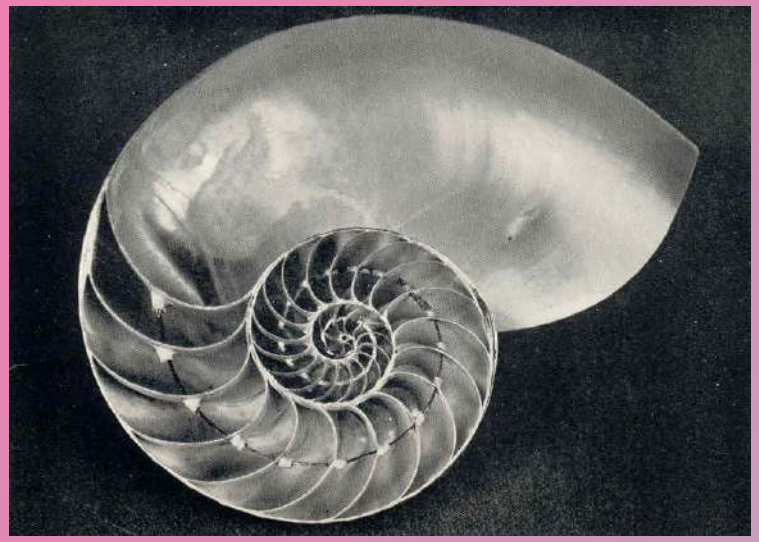

Ο ναυτίλος, μακρινός απόγονος του αμμωνίτη, σήμερα είναι υπό εξαφάνιση και ζει μόνο στα νησιά Παλάου ΝΔ των Φιλιππίνων

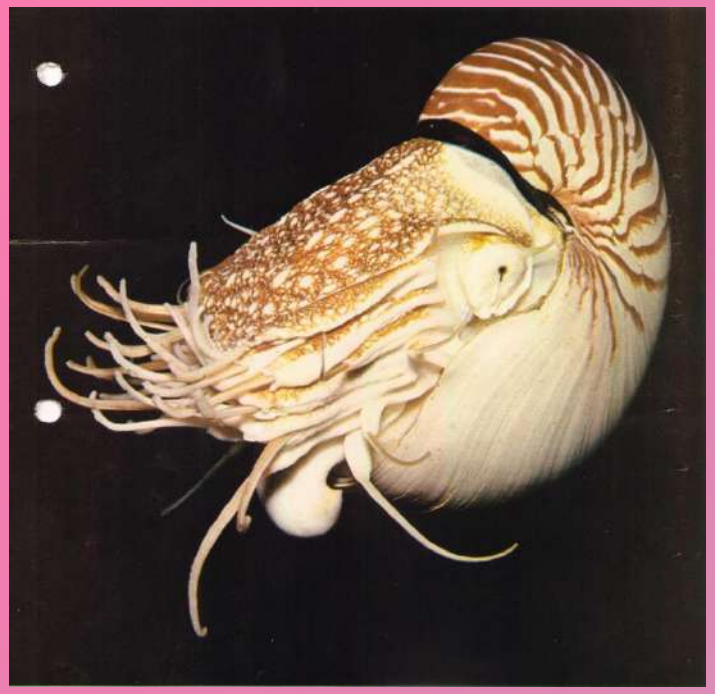

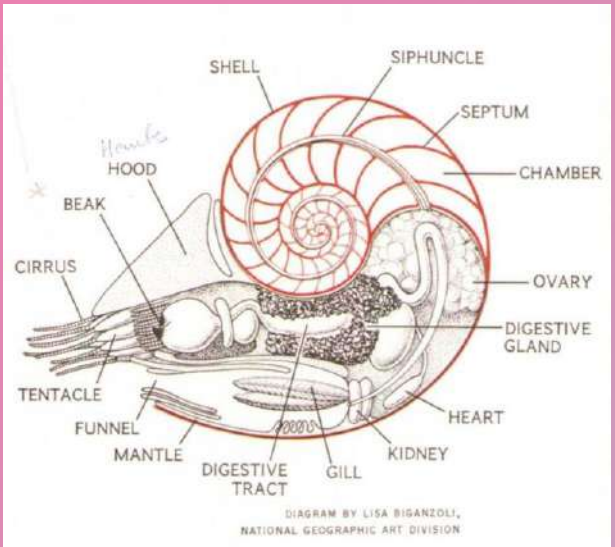

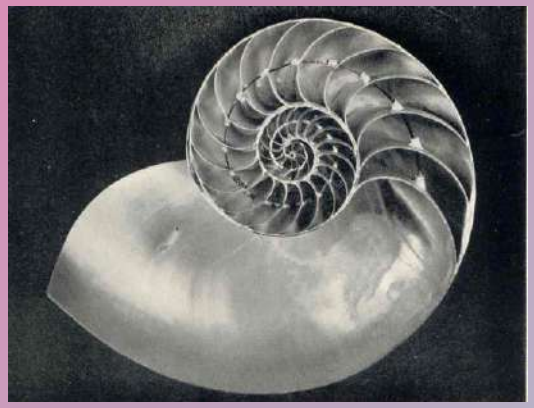

Είναι το μοναδικό ζώο της θάλασσας που ταξιδεύει κατακόρυφα βάζοντας ή βγάζοντας νερό από τις δεξαμενές του κελύφους του.
Εδώ βασίστηκε και η αρχή κατάδυσης του υποβρυχίου.

Προθήκη 8 : Συστηματική ταξινόμηση. Γαστερόποδα, Σκαφόποδα κ. α.

Προθήκη 9 :

Η ζωή στα βράχια και στην άμμο

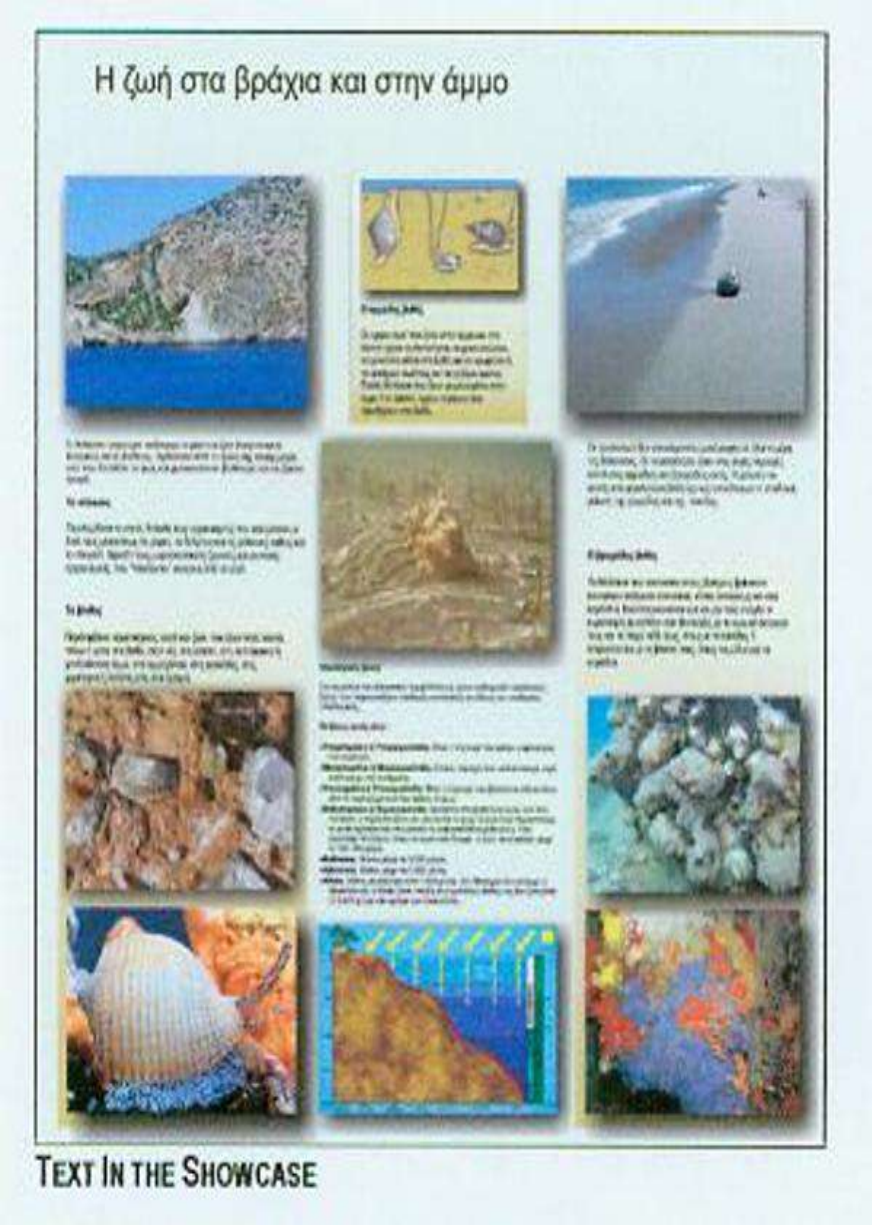

Προθήκη 9 : Κοχύλια από βραχώδεις & αμμώδεις βυθούς του Πόρου

Η ευαίσθητη συλλέκτρια μάζευε μόνο νεκρά κοχύλια, ώστε να μην στερήσει τη ζωή σε ζωντανά

Και ένα σπανιότατο, ίσως και μοναδικό έκθεμα για μουσειακή συλλογή : Το κολάρο που φτιάχνει με άμμο το κοχύλι Νάτικα για να αποθέσει τα αυγά του.

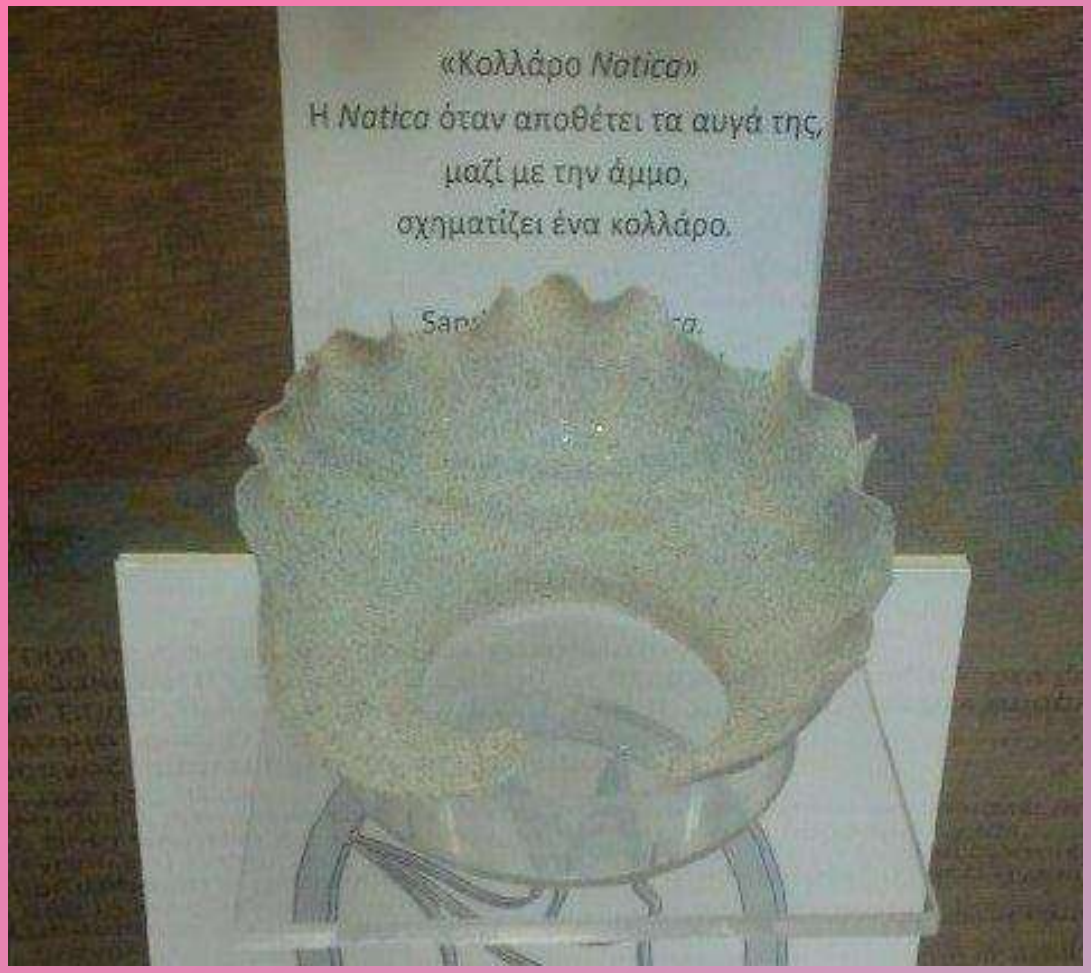

Βρέθηκε από την δωρήτρια σε αμμώδη ακτή της Νάξου τον Μάρτιο 2011.

Το κοχύλι Νάτικα

Προθήκη 10 :

Τα λιβάδια της θάλασσας

Τα λιβάδια της θάλασσας

Προθήκη 10 : Πίννα, η κάτοικος των θαλάσσιων λιβαδιών

Προθήκη 10 : Κοχύλια που ζουν στα λιβάδια της θάλασσας

Προθήκη 10 : Η ζωή στα θαλάσσια λιβάδια

Προθήκη 10 : Όμορφοι θαμώνες των λιβαδιών

Η βιβλιοθήκη του Μουσείου μας

Σημαντικά βιβλία για τα Κοχύλια

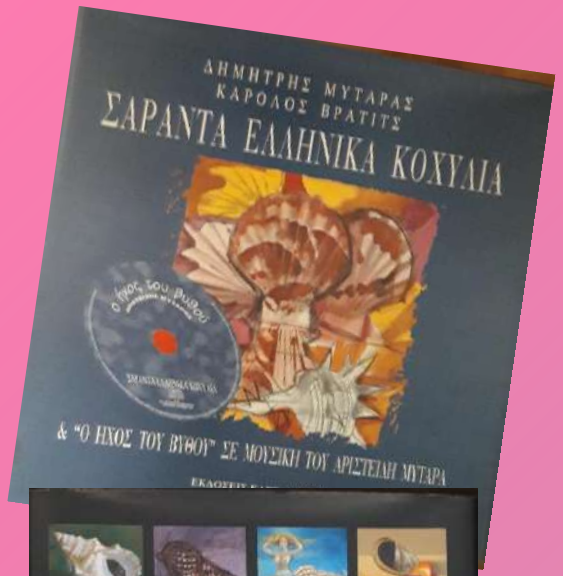

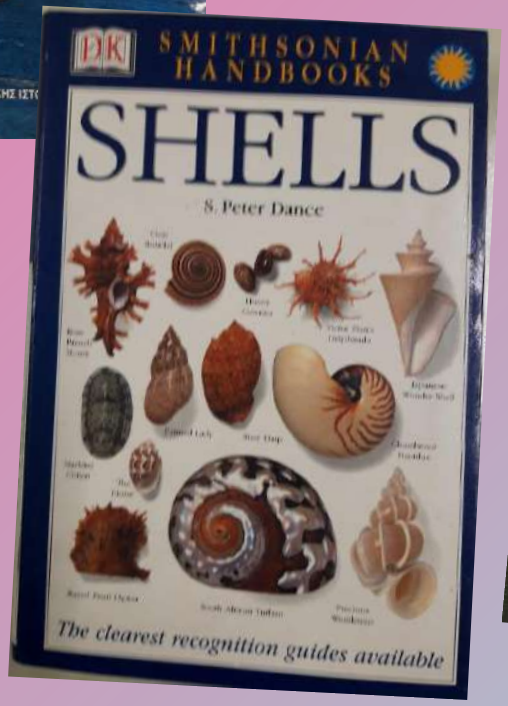

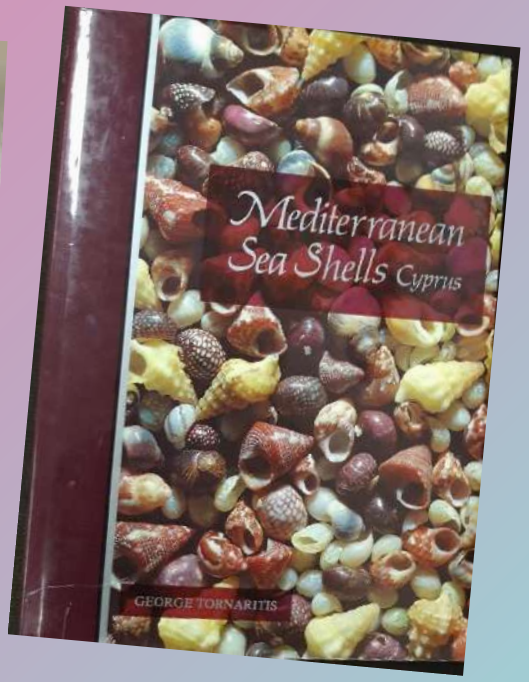

Σπάνια κοχύλια των ωκεανών

Αριστερόστροφο γαστερόποδο

Τριδάκνα γίγας

Δωρεά Γεωργίας Τζινιέρη στη μνήμη του διαπρεπούς φιλοσόφου και συγγραφέα Παναγιώτη Κονδύλη (1943-1998)

Απολιθώματα κοχυλιών
από περιοχή Καραβά Κυθήρων
δωρεά Δημήτρη Ζαχαρόπουλου

Προθήκη 11 : # Το όστρακο στα Γαστερόποδα

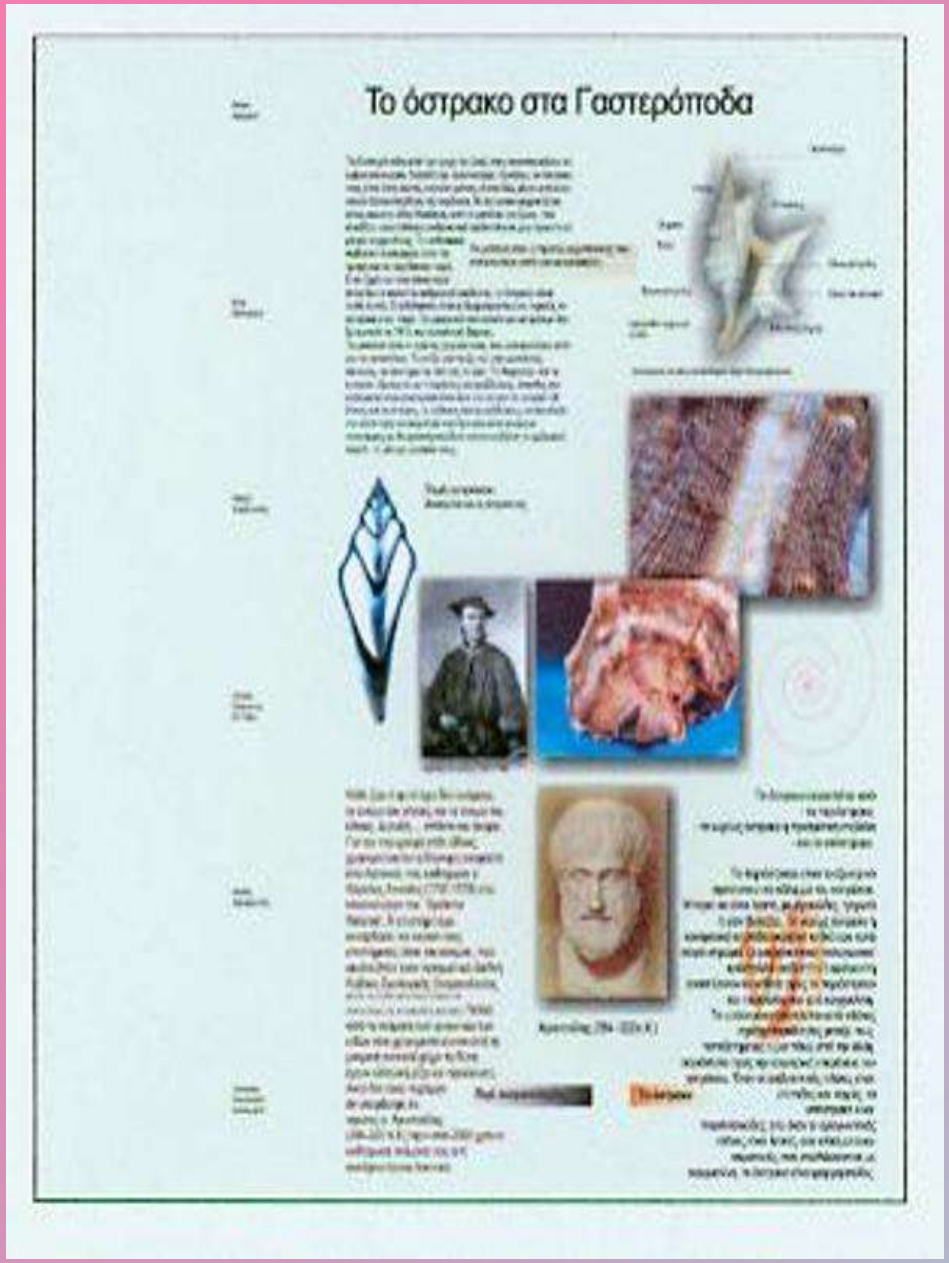

Προθήκη 11 : Γαστερόποδα από όλο τον κόσμο

Προθήκη 11 : Σπάνια και πανέμορφα γαστερόποδα

Προθήκη 11 : Κοχύλι - ξένιος άλλων γαστεροπόδων

Προθήκη 11 : **Κοχύλι - ψαροκόκκαλο**

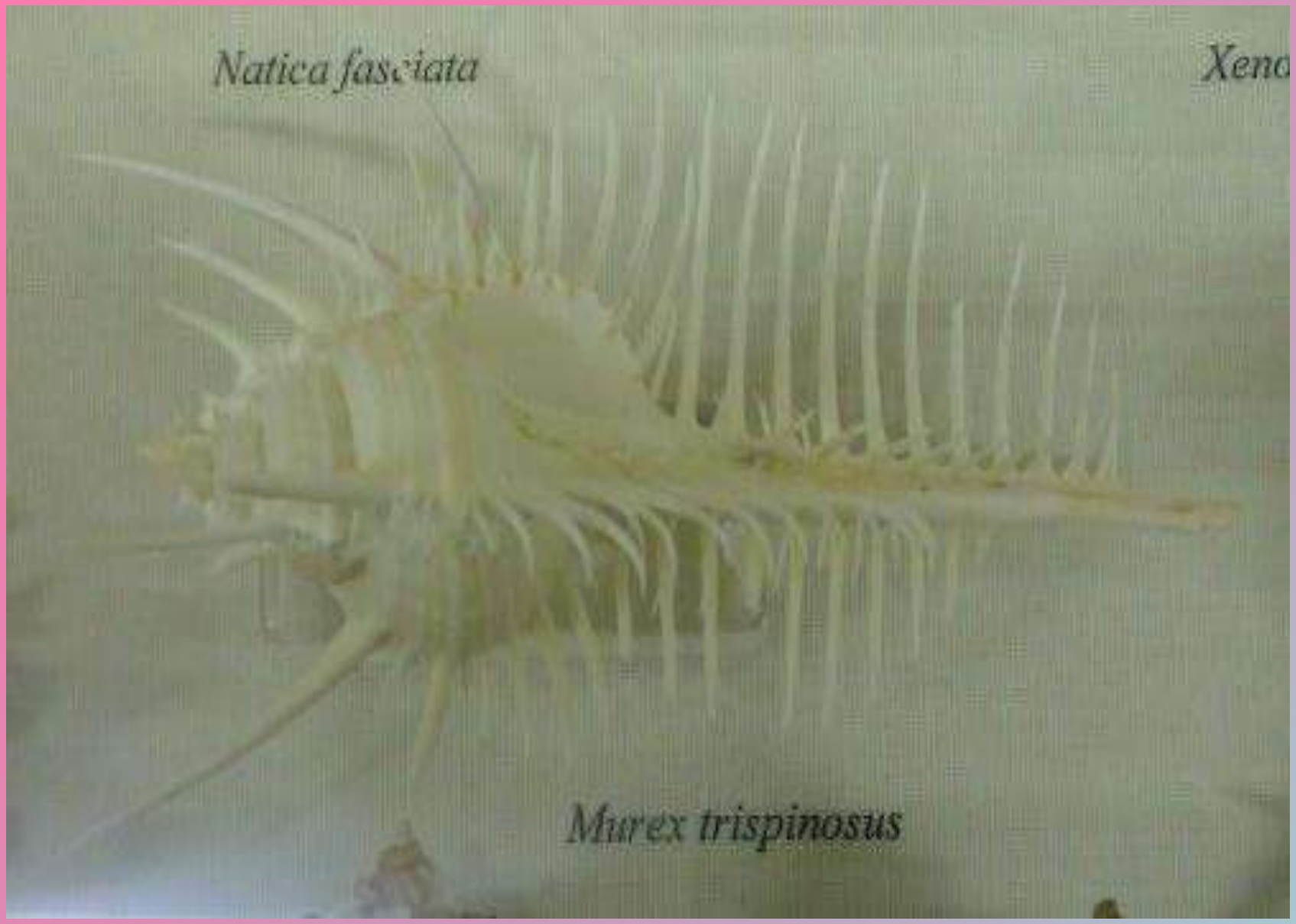

προθήκη 11 : Σπάνια πανέμορφα Γαστερόποδα

Προθήκη 11: Γαστερόποδα όμορφα, αλλά και κάποια δηλητηριώδη

Προθήκη 12 : Το όστρακο στα Δίθυρα

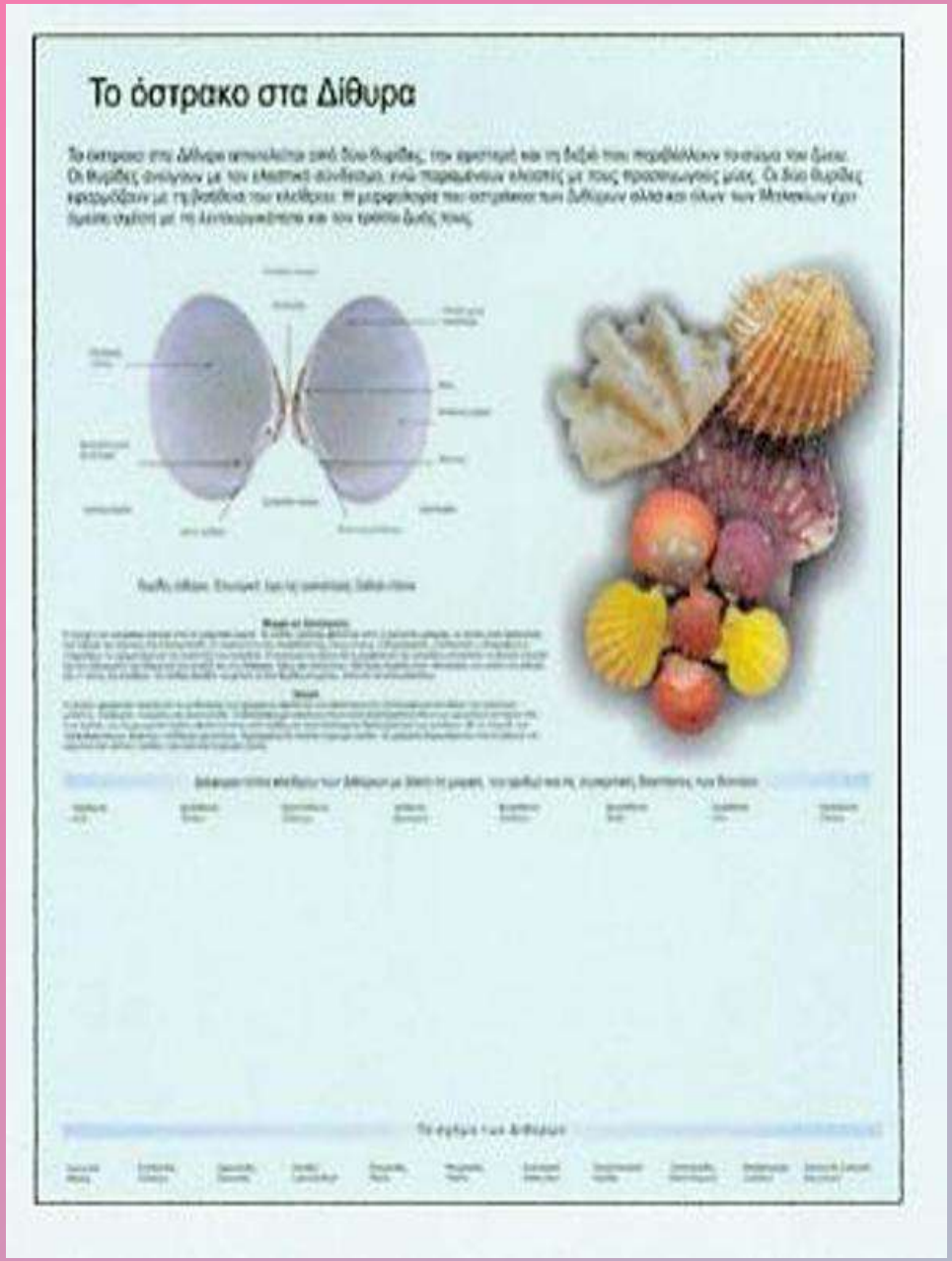

Προθήκη 12 : Πολύχρωμα Δίθυρα & Πετροσωλήνες

Σπάνια πανέμορφα δίθυρα

Προθήκη 12 :

Διάφοροι τύποι κλείθρων των Διθύρων

(δηλ. των μηχανισμών κίνησης των θυρών του κελύφους, με βάση τη μορφή, τον αριθμό και τις συγκριτικές διαστάσεις των δοντιών του)

Προθήκη 13 :

Θάλασσα, λίμνες, ποτάμια, ήλιος και ζωή

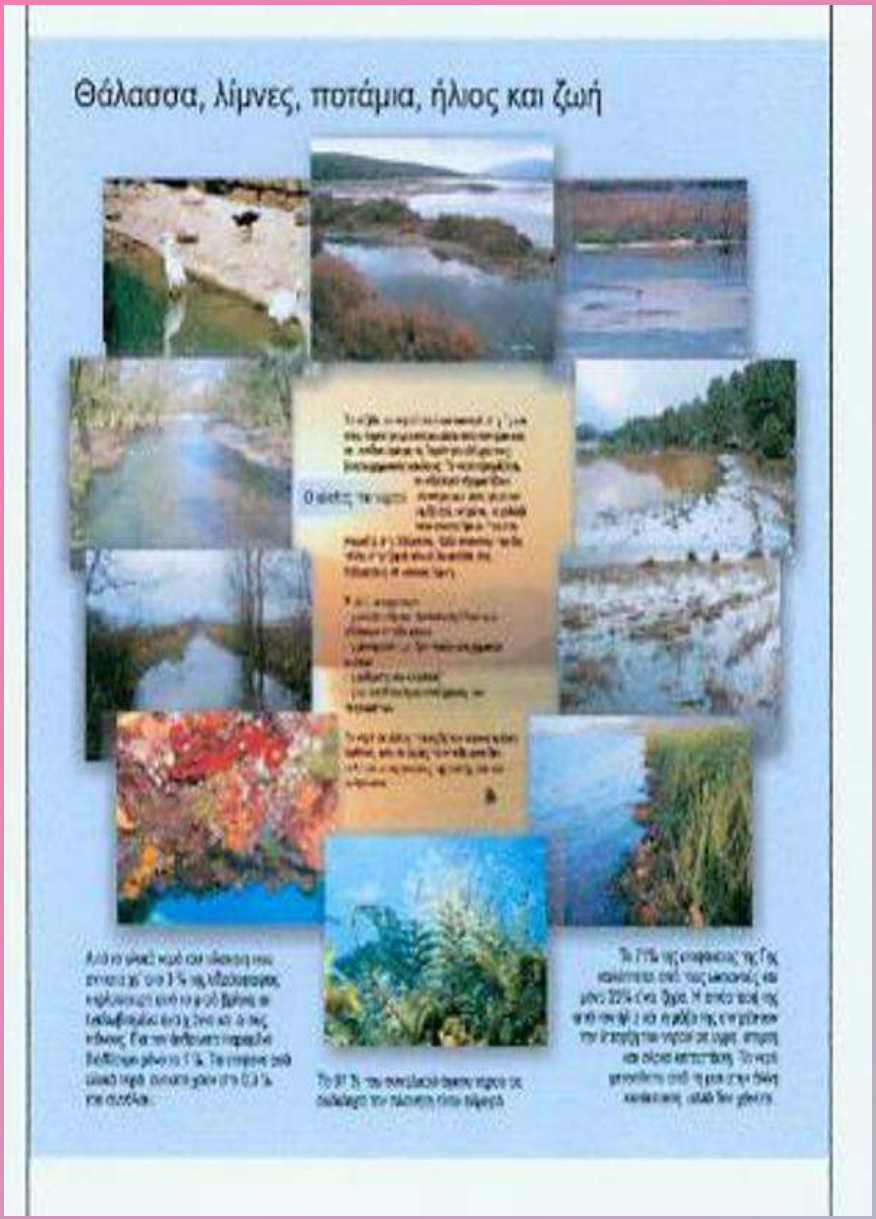

Προθήκη 13 : Οικοσυστήματα που φιλοξενούν κοχύλια στη θάλασσα και στη στεριά

Προθήκη 13 : **Η ζωή στα βράχια & στην άμμο**

Κοχύλια που ζουν στα βράχια και στην άμμο

Προθήκη 13 : **Κοχύλια που ζουν στις λίμνες & στα ποτάμια.**
Τα σαλιγκάρια της στεριάς

Προθήκη 14 : # Όμορφος και ευαίσθητος κόσμος

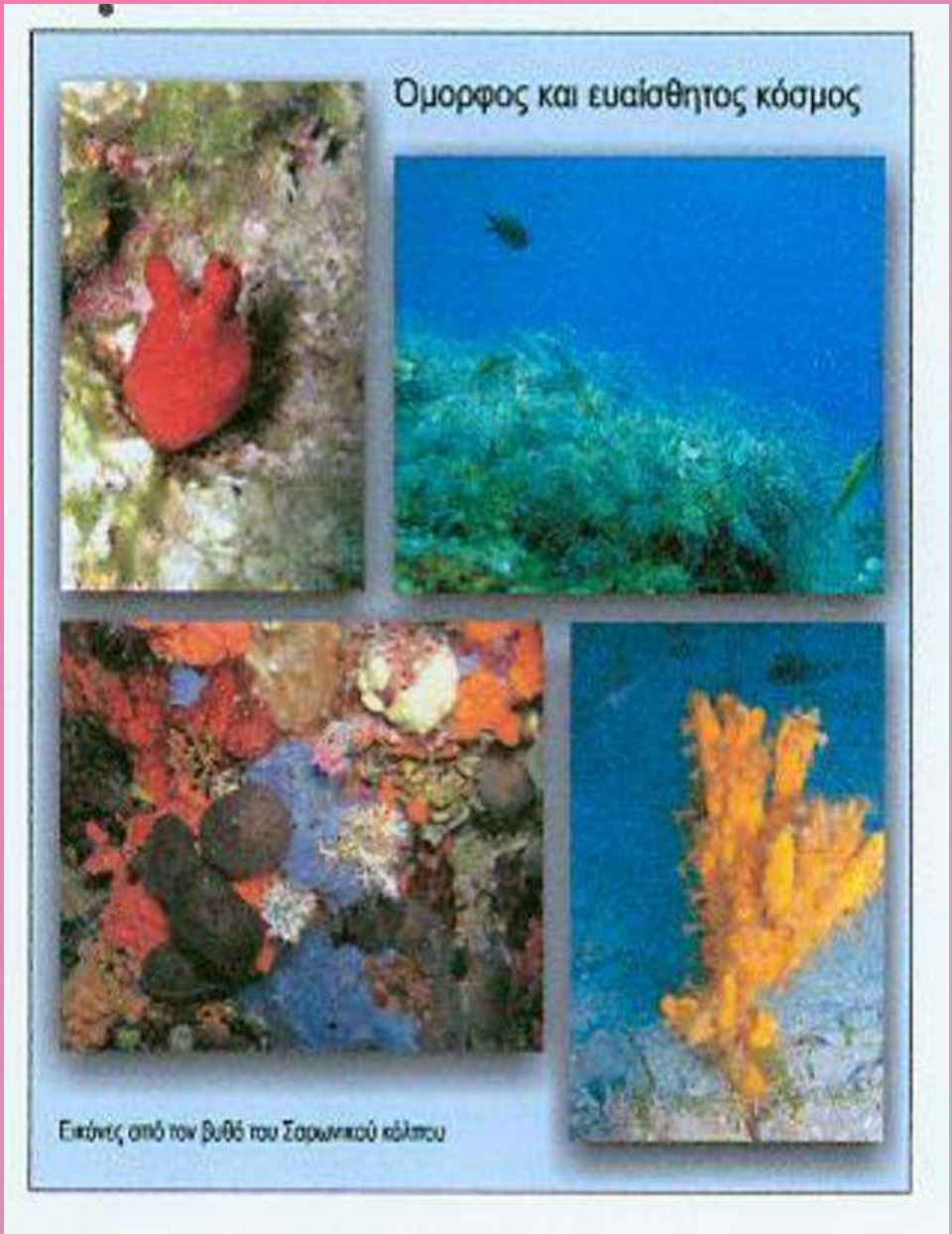

<u>Προθήκη 14 :</u> **Η ενότητα δίνει και το τελικό μήνυμα του Μουσείου για τη βιοποικιλότητα των κοχυλιών, για τη χρησιμότητά τους στην Βιολογία και στην Ιατρική & για την ανάγκη προστασίας των θαλασσών από τη μόλυνση.**

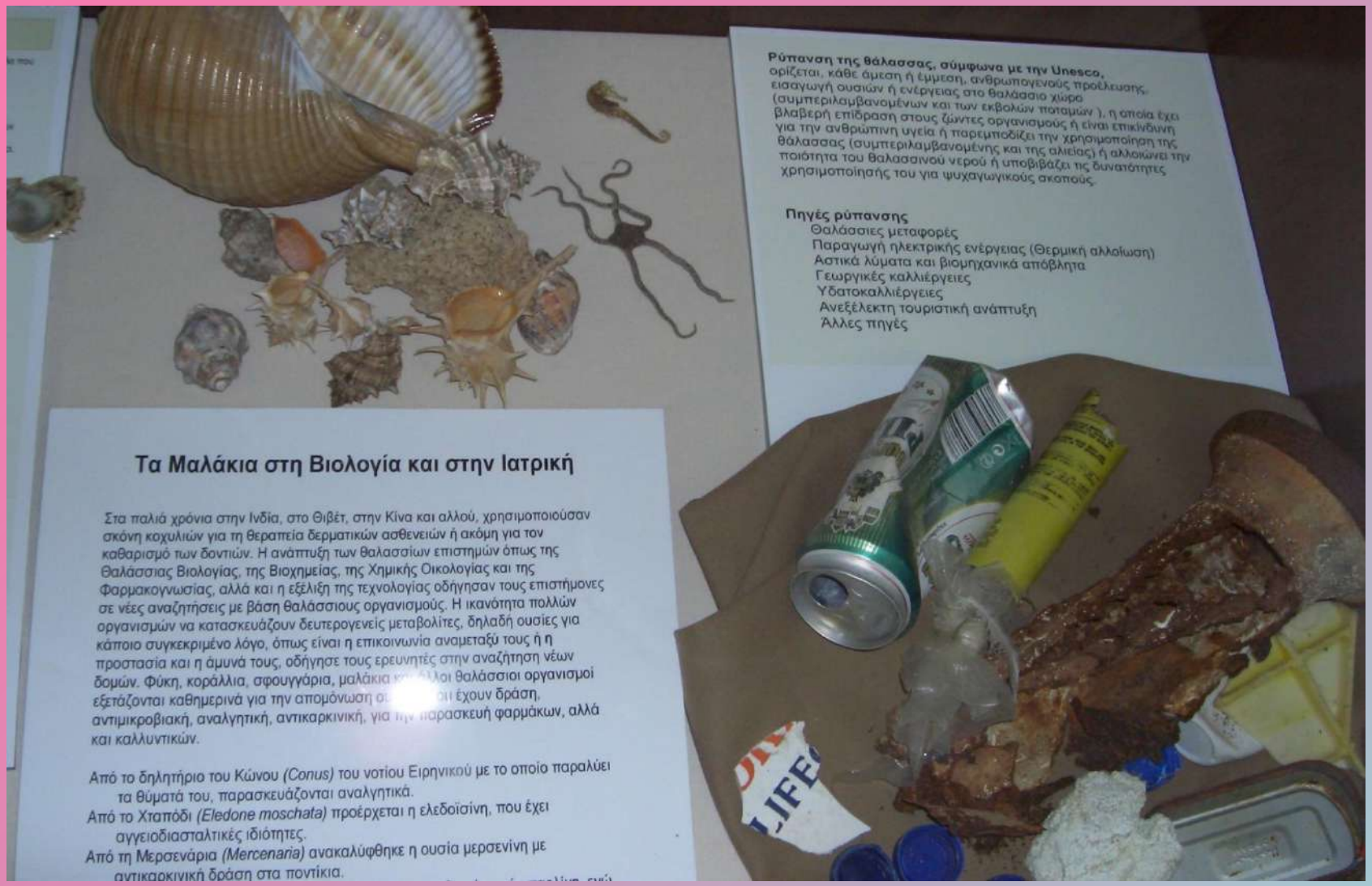

Εικόνες από τον όμορφο και ευαίσθητο κόσμο μας

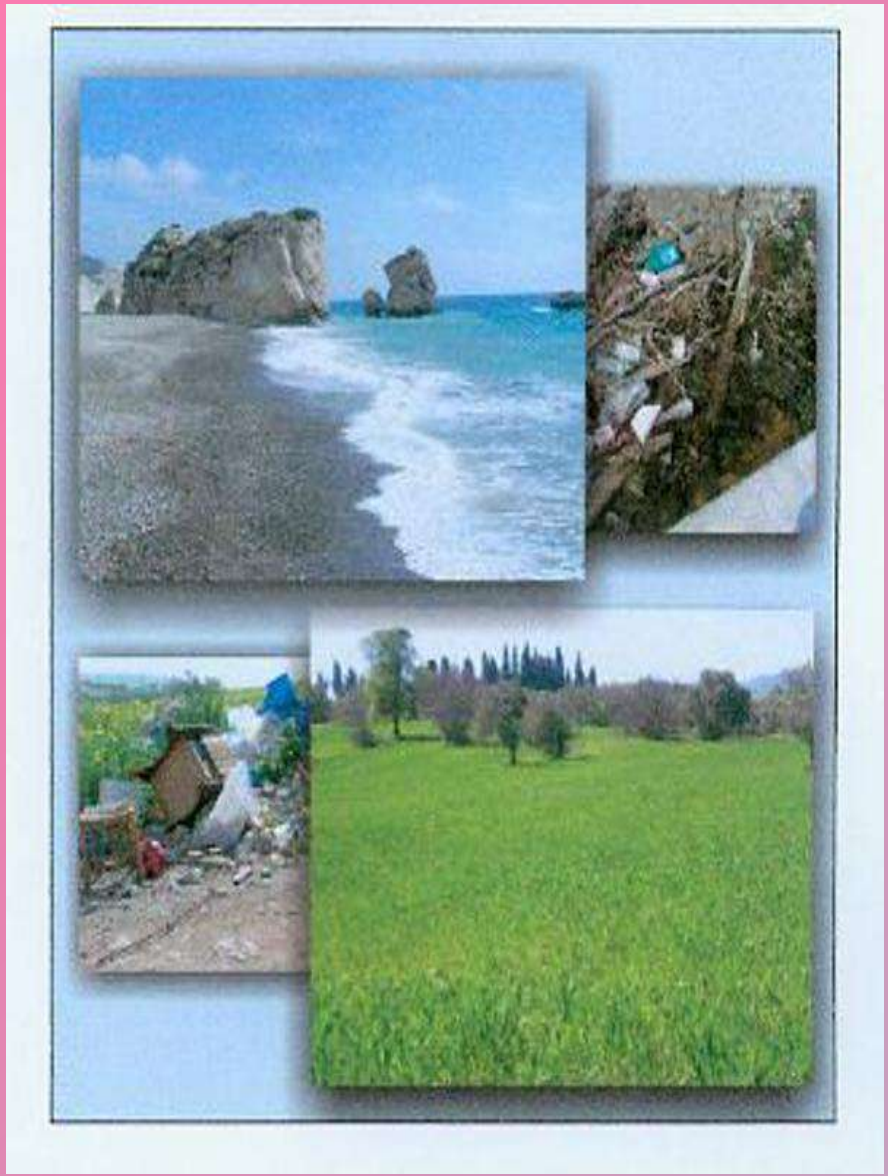

Προστατεύουμε
και δεν ρυπαίνουμε
το ωραίο και ευαίσθητο
θαλάσσιο περιβάλλον.

Βυθός στον ανατολικό όρμο Πόρου

φωτό: Κ. Βράτιτς

Φωτογραφία βυθού στο λιμάνι του Πόρου φωτό: Κ. Βράτιτς

Θαλάσσια χλωρίδα φωτό: Κ. Βράτιτς

Βυθός – λιβάδι με φύκια

φωτό: Κ. Βράτιτς

Η ζωή στο βυθό

φωτό: Κ. Βράτιτς

Σε μεγάλα βάθη

φωτό: Κ. Βράτιτς

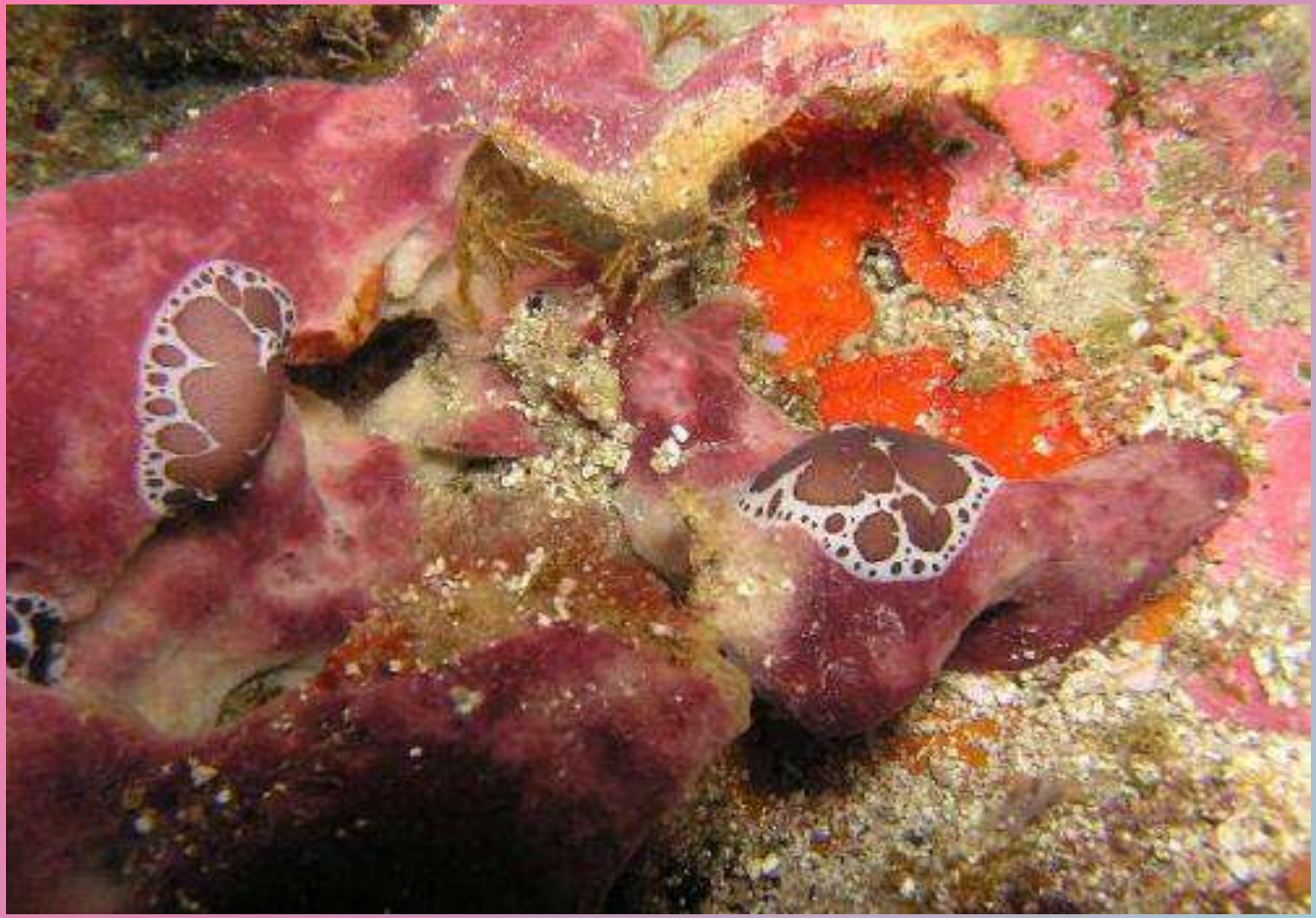

Θαλάσσια λιβάδια

φωτό: Κ. Βράτιτς

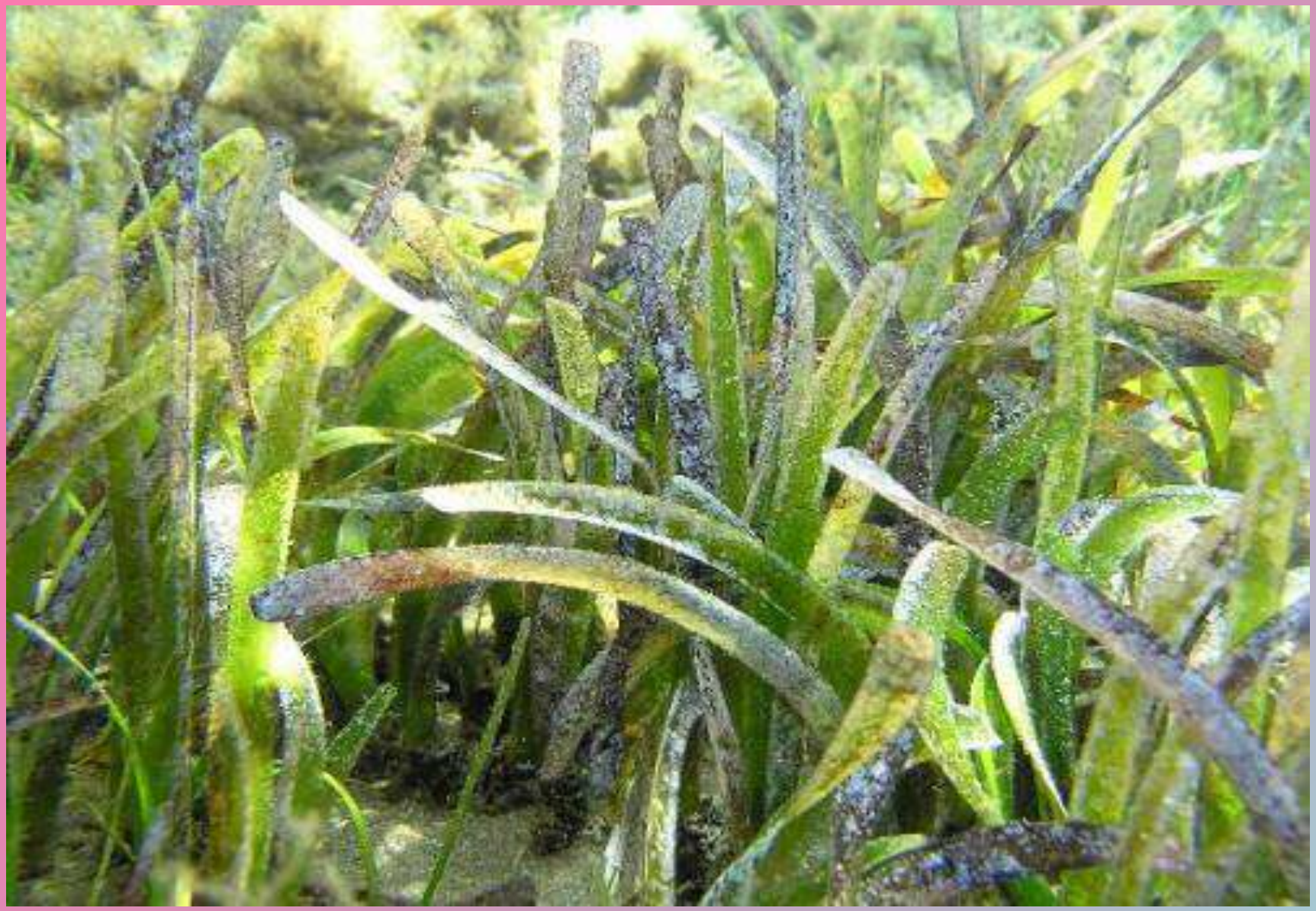

Στο απέραντο γαλάζιο

φωτό: Κ. Βράτιτς

Ένα Ποριώτικο κεφαλόποδο οκταπόδι

φωτό: Κ. Βράτιτς

Θαλάσσια δραστηριότητα

φωτό: Κ. Βράτιτς

<u>Το ενημερωτικό έντυπο</u> περιέχει το ιστορικό του Μουσείου και την ξενάγηση της υδροβιολόγου του σε 6 γλώσσες : Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ρωσικά.

Το Μουσείο διαθέτει και ντοκιμαντέρ

Ο μαγικός κόσμος των κοχυλιών

Έργο του Ποριώτη ζωγράφου
Τάσου Δάγκλη

Στους 5 τόμους του βιβλίου επισκεπτών στα 16 χρόνια ζωής του Μουσείου έχουν αποθησαυριστεί περίλαμπρα σχόλια από τους κατά καιρούς επισκέπτες του. Θα θέλαμε τώρα και τα δικά σας ….

Δήμος Πόρου

Προστατεύουμε το Περιβάλλον

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Και όπως είπαμε, περιμένουμε
και τις δικές σας εντυπώσεις στο βιβλίο επισκεπτών, στην είσοδο του Μουσείου μας